SINTEZA
proiectului Hotărârii Guvernului *Cu privire la aprobarea Programului de lucrări statistice pentru anul 2027*
(denumirea proiectului actului normativ)

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică (perioada 29.07.2026- 11.08.2026) (scrisoarea Cancelariei de Stat nr. DGPȘG-2725-18-69-1837 din 27.07.2026) **Nr. unic: 764/BNS/2026**			
Cancelaria de Stat (aviz nr. 21/1-69-9371 din 04.08.2026)	1.	Comunică susținerea acestuia și lipsa de obiecții și propuneri.	**S-a luat act.**
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (aviz nr.03-2708 din 06.08.2026)	2.	Atragem atenția asupra necesității revizuirii și recalculării seriilor de date istorice privind piața muncii, în conformitate cu noua metodologie de calcul implementată de BNS, ceea ce va permite realizarea unor analize coerente asupra evoluției indicatorilor pieței muncii și elaborarea prognozei pieței muncii – obiectiv stabilit în Agenda de reforme, măsura 3.1.1.	**Se acceptă.** Activitatea de reconciliere a datelor trimestriale și anuale privind forța de muncă este planificată în Planul de acțiuni al Biroului Național de Statistică (BNS) și în Calendarul revizuirilor.
	3.	La capitolul VI, LUCRĂRILE, INSTITUŢIILE RESPONSABILE ȘI TERMENELE DE REALIZARE, pct. 1.16. Statistica turismului, în colonița 4, Nivelul de dezagregare, la pozițiile 89 și 90, după cuvântul „țară” de inclus cuvintele „regiuni de dezvoltare” în scopul evaluării necesității de planificare a amplasării/constituirii unităților de cazare în regiunile respective.	**Se acceptă.** La pct. 90 și 91 din Secțiunea 1, în coloana 4 „Nivelul de dezagregare” a fost completat cu dezagregarea „în profil teritorial (regiuni de dezvoltare, raioane/municipii)”. (Pct. 89 și 90 în versiunea actuală a proiectului a fost renumerotat în pct. 90 și 91).
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (aviz nr. 04-4700 din 14.08.2026)	4.	**La proiectul hotărârii Guvernului,** se va indica numele, prenumele persoanelor care semnează și contrasemnează proiectul hotărârii Guvernului, în conformitate cu cerințele aplicabile privind elaborarea și prezentarea proiectelor de acte normative.	**Se acceptă.**
	5.	**La proiectul Programului**	**Se acceptă.**

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
		1. La pct. VI. Lucrările, instituțiile responsabile și termenele de realizare, secțiunea „1.20. Statistica utilităților publice" la poziția nr. 104, se propun următoarele modificări: a) în coloana *„Denumirea lucrării/cercetării statistice"*, se va substitui textul *„Funcționarea sistemelor publice de alimentare cu apă și canalizare în anul 2026"* cu textul *„Funcționarea sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare în anul 2026",* conform prevederilor Legii nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare;	În pct. 105 al Secțiunii 1 denumirea lucrării a fost editată conform propunerii. (Pct. 104 în versiunea actuală a proiectului a fost renumerotat în pct.105).
	6.	b) în coloana *„Sfera de cuprindere (unitățile cercetate, tipul respondentului)"* se va substitui textul *„Autoritățile administrației publice locale și întreprinderile care livrează apă populației și care efectuează colectarea și epurarea apelor uzate"* cu textul *„Autoritățile administrației publice locale și întreprinderile care livrează apă populației,* ***instituțiilor publice și agenților economici,*** *și care efectuează colectarea, transportarea și evacuarea apelor uzate* ***de la consumatori la stațiile de epurare, pentru epurarea apelor uzate și evacuarea apei epurate în emisar"***, în conformitate cu prevederile art. 4 din Legea nr. 303/2013.	**Se acceptă parțial.** În pct. 105 al Secțiunii 1 textul propus pentru descrierea sferei de cuprindere a fost expus în următoarea redacție: „Autoritățile administrației publice locale și întreprinderile care livrează apă populației, instituțiilor publice și agenților economici și care efectuează colectarea, transportarea și evacuarea apelor uzate de la consumatori la stațiile de epurare", fără a adăuga referința la scopul epurării care excede scopul colectării de date.
	7.	2. În temeiul competențelor atribuite Agenției Feroviare prin Codul transportului feroviar al Republicii Moldova nr. 19/2022, aceasta administrează Registrul național al vehiculelor feroviare, care constituie o sursă oficială de date administrative privind materialul rulant feroviar. Registrul respectiv conține informații privind structura materialului rulant, inclusiv locomotive, vagoane , clasificate pe categorii și tipuri. Valorificarea acestor date poate contribui la completarea și dezvoltarea indicatorilor statistici referitori la utilizarea mijloacelor de transport feroviar, precum și la	**S-a luat act.** În procesul de revizuire a chestionarelor statistice nr. 2-cf și nr. 65-cf, BNS va consulta opinia Agenției Feroviare. Menționăm, că obiectivul PLS este stabilirea lucrărilor statistice, periodicitatea acestora și termenul de diseminare către utilizatori, și nu nemijlocit conținutul chestionarelor statistice.

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
		îmbunătățirea calității statisticilor oficiale în domeniu, în conformitate cu bunele practici europene și cu prevederile Programului de lucrări statistice nominalizat. În acest context, se propune examinarea oportunității completării, și după caz, ajustării conținutului chestionarelor statistice nr. 2-cf și nr. 65-cf prevăzute la pozițiile nr. 85 „Transportul feroviar de folosință generală și lungimea liniilor de cale ferată” și nr. 86 „Prestații de transport feroviar de folosință generală, indicatorii de utilizare a mijloacelor de transport feroviar”, prin valorificarea datelor administrative gestionate de Agenția Feroviară, în special a informațiilor disponibile în Registrul național al vehiculelor feroviare.	
Agenția Navală (aviz nr. 03-322 din 30.07.2026)	8.	Informează despre lipsa obiecțiilor sau propunerilor la proiectul intervenției legislative menționate.	**S-a luat act.**
Autoritatea Aeronautică Civilă (aviz nr. 2811 din 04.08.2026)	9.	Comunică susținerea proiectului menționat.	**S-a luat act.**
Agenția Națională Transport Auto (aviz nr.03/1-1-4081 din 04.08.2026)	10.	Comunică despre lipsa obiecțiilor și propunerilor la acest proiect.	**S-a luat act.**
Agenția Feroviară (aviz nr. 01-186 din 06.08.2026	11.	Înaintează următoarea propunere. În vederea valorificării surselor de date administrative prevăzute de Programul de lucrări statistice pentru producerea statisticilor oficiale, precum și având în vedere competențele atribuite Agenției Feroviare prin Codul transportului feroviar al Republicii Moldova nr. 19/2022, aceasta administrează Registrul național al vehiculelor feroviare, care constituie o sursă oficială de date administrative privind materialul rulant feroviar. Registrul conține informații referitoare la structura	**Se acceptă.**

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
		materialului rulant, inclusiv locomotive și vagoane, pe categorii și tipuri, care pot contribui la extinderea indicatorilor statistici privind utilizarea mijloacelor de transport feroviar și la dezvoltarea statisticilor oficiale în domeniu, în concordanță cu bunele practici europene. În acest context, se propune examinarea oportunității completării cercetărilor statistice nr. 2-cf și nr. 65-cf, prevăzute la pozițiile nr. 85 „Transportul feroviar de folosință generală și lungimea liniilor de cale ferată” și nr. 86 „Prestații de transport feroviar de folosință generală, indicatorii de utilizare a mijloacelor de transport feroviar”, prin valorificarea datelor administrative gestionate de Agenția Feroviară, în special a informațiilor din Registrul național al vehiculelor feroviare.	
Ministerul Finanțelor (aviz nr.07/3-03-143/1309 din 12.08.2026)	12.	**Referitor la Capitolul VI, Secțiunea II a Programului.** 1. Se propune modificarea termenului de prezentare a datelor indicat la pct. 18 „Informația privind executarea bugetului public național (separat pe tipuri de bugete)” din 29 mai în 31 mai, întrucât data de 29 mai 2027 este într-o zi de sâmbătă.	**Se acceptă.**
	13.	2. Se propune modificarea termenului de prezentare a datelor indicat la pct. 20 „Informația privind executarea bugetului de stat și a bugetelor locale” și la pct. 21 „Informația privind executarea bugetului de stat și a bugetelor locale în profil teritorial (separat pe tipuri de bugete)” din 19 iunie în 21 iunie, întrucât data de 19 iunie 2027 este într-o zi de sâmbătă.	**Se acceptă.**
	14.	3. Se propune substituirea, pe tot parcursul textului Programului, a sintagmei „Forma IALS” cu sintagma „Forma IALS21”, în vederea concordanței cu denumirea actuală a formularului fiscal aprobat.	**Se acceptă.**
	15.	4.Totodată, informăm că furnizarea datelor de către Serviciul Fiscal de Stat prin intermediul platformei de interoperabilitate	**Se acceptă parțial**

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
		(MConnect) urmează a fi asigurată ulterior conectării Biroului Național de Statistică la platforma respectivă, în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 211/2019 privind platforma de interoperabilitate, ca urmare a depunerii către Agenția de Guvernare Electronică a solicitării prevăzute la pct. 11 din hotărârea menționată. Se recomandă reflectarea acestei condiționări în Program, pentru evitarea unor eventuale întârzieri în raportare.	Subpct. 8.2 din proiectul Programului prevede că: „consumul de date din sursele de date administrative și private, se efectuează în conformitate cu prevederile art. 16 și art. 19 a Legii nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială.. prioritar prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect), potrivit art. 6 alin. (3) din Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate, iar în cazul imposibilității utilizării acesteia, schimbul de date se realizează prin alte mijloace și procedee cu respectarea standardelor naționale de securitate cibernetică”. Este de menționat totodată că, BNS este conectat și consumă date prin intermediul la platforma de interoperabilitate (MConnect) și consumă deja date deținute de Serviciul Fiscal de Stat (SFS) precum: declarația TVA, declarația cu privire la impozitul pe venit, etc.
	16.	**Referitor la Nota de fundamentare.** Conform pct. 4.2 realizarea lucrărilor incluse în Secțiunea I a Capitolului VI al Programului este estimată la 104 253,5 mii lei, din care 84 458,5 mii lei reprezintă limita de cheltuieli pentru subprogramul 1202 „Lucrări statistice”, iar 19 795,0 mii lei reprezintă necesarul suplimentar de resurse financiare solicitat de Biroul Național de Statistică în procesul de elaborare a Cadrului Bugetar pe Termen Mediu pentru anii 2027-2029. Ținând cont că suma de 19 795,0 mii lei la momentul actual nu are acoperire financiară, proiectul în formatul dat nu poate fi promovat, respectiv, BNS urmează să identifice mijloace financiare în acest sens, prin redistribuirea alocațiilor bugetare și/sau asistența externă, după caz, în caz	**Se acceptă parțial.** BNS a revizuit costurile aferente lucrărilor statistice și a identificat măsuri de reducere a cheltuielilor, inclusiv prin aplicarea unei rate de răspuns de facto din partea respondenților (care poate fi diferită de la an la an). Totodată, au fost prioritizate activitățile statistice, unele dintre acestea fiind amânate pentru anii următori, iar alocațiile prevăzute pentru anul 2027 au fost redistribuite în cadrul bugetului instituției, în vederea asigurării finanțării lucrărilor statistice prioritare. Cu toate acestea, în pofida măsurilor întreprinse pentru optimizarea și eficientizarea

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
		contrar proiectul urmează a fi promovat după aprobarea CBTM sau legii bugetare anuale. Cu caracter informativ, limita de cheltuieli a BNS pentru anul 2027 constituie suma de 166,5 mil lei, din care 1,9 mil lei din Planul de creștere economică pentru realizarea cercetărilor în vederea alinierii sistemului statistic național la cerințele UE. Suplimentar, ținem să menționăm că în anul 2025 BNS a beneficiat de alocații suplimentare în valoare de 5,0 mil lei pentru acoperirea costurilor vis-a-vis cercetărilor statistice, din care și pentru lucrările „Utilizarea timpului, Cercetarea Europeană privind sănătatea, Bunăstarea și securitatea femeilor". Suma dată s-a menținut și în linia de bază în proiectul CBTM 2027-2029, însă cercetările date nu se mai regăsesc în PLS 2027, motiv din care se consideră oportun utilizarea acesteia pentru acoperirea costurilor pentru lucrările noi. De asemenea, reținem că au mai fost excluse și alte 6 lucrări statistice costul executării cărora rămâne inclus în suma alocațiilor prevăzute pentru programul „Lucrări statistice" pentru anul 2027. În această ordine de idei, Biroul Național de Statistică urmează să prezinte informația detaliată privind costul programului și sursa de asigurare a acestora. Or, potrivit art.17(11) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, coroborat cu art.131 alin.(6) din Constituția Republicii Moldova, nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare. În concluzie, proiectul urmează a fi ajustat reieșind din cele relatate mai sus, în vederea conformării acestuia cu cadrul normativ în vigoare.	cheltuielilor, rămâne necesară identificarea unor surse suplimentare de finanțare atât din partea bugetului de stat, cât și din partea partenerilor de dezvoltare (cu susținerea Cancelariei de Stat) pentru acoperirea integrală a costurilor aferente lucrărilor statistice critice pentru implementarea acquis-lui comunitar, numărul acestora fiind în creștere continuă (fapt ce urmează a fi luat în considerare de către Ministerul Finanțelor). În cazul neidentificării surselor suplimentare de finanțare din partea partenerilor de dezvoltare, există riscul neexecutării unor lucrări statistice planificate ce vor afecta rata de implementare a angajamentelor de aliniere a statisticilor naționale la cerințele UE. Totodată, suma de 5,0 milioane lei, alocată în anul 2026, pentru finanțarea parțială a unor lucrări statistice (realizate doar urmare a complementării din asistență tehnică identificată ad-hoc), a fost luată în considerare la stabilirea necesarului suplimentar de finanțare. Mijloacele financiare respective sunt reflectate în propunerile BNS pentru CBTM 2027–2029, prevăzute în anexa nr. 1, Tabelul 2.

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Ministerul Justiției (aviz nr. 04/2-9155 din 11.08.2026 **)**	17.	Aferent redacției proiectului se indică următoarele observații și propuneri de îmbunătățire a calității acestuia. În redacția ***subpct. 2.3 din proiectul hotărârii,*** cuvântul „Programului” se va completa cu textul „de lucrări statistice pentru anul 2027”, întru asigurarea utilizării uniforme a terminologiei și întru respectarea art. 54 alin. (1) lit. i) al *Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.* Potrivit acestuia, în textul actului normativ, exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea acestora în text, la prima folosire.	**Se acceptă.**
	18.	La anexa proiectului – *Programul de lucrări statistice pentru anul 2027 (în continuare - Program):* Din dispozițiile subpct. 3.1 și 3.2, textul „ ,reflectate în Secțiunea I din Capitolul VI al Programului de lucrări statistice pentru anul 2027 (în continuare – Program)” și textul „ , reflectate în Secțiunea II din Capitolul VI al prezentului Program” se recomandă a fi excluse, întru evitarea dublajului normativ (a se vedea în acest sens subpct. 7.1 și 7.2, care indică ce conțin secțiunile I și II din capitolul VI al *Programului*).	**Se acceptă.**
	19.	Complementar celor propuse mai sus, în pct. 5 se vor substitui cuvintele „Scopul prezentului Program” cu textul „Scopul Programului de lucrări statistice pentru anul 2027 (în continuare – Program)”.	**Se acceptă.**
	20.	În subpct. 15.3, cuvintele „din prezentul Program” se vor exclude, întru respectarea art. 55 alin. (4) al *Legii nr. 100/2017*. Potrivit acestuia, în cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în același act normativ sau element structural, pentru evitarea reproducerii acesteia, se face trimitere la norma juridică relevantă fără a se preciza că aceasta face parte din același act normativ sau element structural	**Se acceptă.** Subpct. 15.3 din proiectul Programului a fost expus în următoarea redacție: „Ponderea lucrărilor statistice și a altor informații realizate în termenii stabiliți în Secțiunile 1 și 2 din Capitolul VI la nivel de 100%”.

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
		(observație valabilă și pentru pct. 16, în partea ce vizează excluderea cuvintelor „al prezentului Program” și „al Programului”).	
	21.	În dispoziția subpct. 17.3 considerăm necesar ca textul „1 iunie 2027” să fie substituit cu textul „1 iunie 2028”.	**Se acceptă.**
	22.	La capitolul VI: Aferent însemnării secțiunilor și subsecțiunilor din acest capitol, menționăm că potrivit art. 53 alin. (1) lit. a) al *Legii nr. 100/2017*, acestea se numerotează succesiv cu *numere ordinare exprimate prin cifre arabe.* De asemenea, întru respectarea uzanțelor de redactare a actelor normative, denumirea secțiunilor/subsecțiunilor va fi expusă după exemplul următor: „Secțiunea 1. Cercetări statistice și alte lucrări realizate în anul 2027 de către Biroul Național de Statistică”. Subsecvent, orice referire din textul *Programului* la numărul unei anumite secțiuni se va corecta în mod corespunzător. Totodată, referitor la abrevierile utilizate în tabelul prevăzut la capitolul VI, acestea se vor conforma art. 54 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 100/2017.	**Se acceptă.**
	23.	Cu referire la indicatorul statistic privind „declararea falimentului” de la secțiunea I, subsecțiunea 1.18 „Statistica structurală și a antreprenoriatului”, pct. 97.2 prevede elaborarea trimestrială a informației privind „numărul întreprinderilor înregistrate și numărul de unități juridice care au început procedura de declarare a falimentului”. În sensul *Legii insolvabilității nr. 149/2012*, procesul de insolvabilitate și procedura falimentului nu sunt noțiuni identice. Legea distinge între procedurile aplicabile în cadrul procesului de insolvabilitate, inclusiv procedura de restructurare și procedura falimentului. Falimentul reprezintă una dintre procedurile posibile și nu constituie denumirea generică a întregului proces	**Se acceptă.** În Metodologia de calcul a indicatorilor statistici privind demografia întreprinderilor (aprobată prin Ordinul BNS nr. 40 din 14 iunie 2023) vor fi efectuate ajustări la noțiunile „numărul întreprinderilor înregistrate și numărul de unități juridice care au început procedura de declarare a falimentului”, în conformitate cu prevederile Legii nr.149/2012.

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
		de insolvabilitate. În același timp, sintagma utilizată la pct. 97.2 are caracter statistic și urmărește asigurarea comparabilității indicatorilor. Pentru evitarea interpretărilor juridice eronate, considerăm oportun ca metodologia aferentă acestei lucrări statistice să precizeze expres: a) actul judecătoresc prevăzut de *Legea insolvabilității nr. 149/2012* care constituie momentul înregistrării evenimentului statistic; b) faptul că indicatorul statistic nu echivalează cu numărul debitorilor intrați efectiv în procedura falimentului; c) că unitățile în privința cărora a fost intentat procesul de insolvabilitate pot fi supuse ulterior unor proceduri distincte, inclusiv restructurării sau falimentului. O asemenea precizare metodologică permite păstrarea indicatorului statistic necesar comparabilității internaționale, fără a crea confuzie cu etapele și procedurile reglementate de *Legea insolvabilității nr. 149/2012.*	
	24.	La subsecțiunea 2.3 „Ministerul Justiției”, pct. 42 prevede prezentarea anuală a informației privind numărul reprezentanților profesiilor juridice, fiind menționați, cu titlu exemplificativ, notarii, avocații, mediatorii și executorii judecătorești. Pentru eliminarea oricărei ambiguități și reflectarea distinctă a profesiei de administrator autorizat, propunem completarea expresă a enumerării cu sintagma „administratori autorizați”.	**Se acceptă.**
	25.	Potrivit pct. 2 al *Regulamentului privind organizarea și funcționarea Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 827/2025*, Agenția este autoritatea administrativă din subordinea Ministerului Justiției. Astfel, în secțiunea II din capitolul VI, subsecțiunea 2.17 se va include ca parte componentă a subsecțiunii 2.3, asigurându-se numerotarea corespunzătoare a acesteia. Totodată, se va rectifica eroarea tehnică la pct. 123, prin substituirea textului „anu7l” cu cuvântul „anul”.	**Se acceptă.**

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
	26.	De asemenea, potrivit pct. 2 al *Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 828/2025*, Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale este autoritatea administrativă din subordinea Ministerului Sănătății. Respectiv, subdiviziunea 2.12 se va include ca parte componentă a subdiviziunii 2.9, asigurându-se numerotarea corespunzătoarea a acesteia.	**Se acceptă.**
	27.	În subsecțiunea 2.14, cuvintele „Agenția Servicii Publice” se vor substitui cu textul „Instituția publică „Agenția Servicii Publice””. Tot aici, nota de subsol nr. 13 se va revizui prin actualizarea trimiterilor interne. Astfel, în redacția actuală, aceasta face referire la pct. 108 și 91, deși informațiile privind actele de stare civilă furnizate de Agenția Servicii Publice și datele privind înregistrarea nou-născuților și decedaților furnizate prin SI eCMND sunt reglementate la pct. 114 și, respectiv, pct. 94.	**Se acceptă.**
Agenția Digitalizare în Justiție și Administrare Judecătorească (aviz nr. 01.4/2481 din 28.07.2026)	28.	Susținem înaintarea proiectului spre procedura ulterioară și comunicăm lipsa de obiecții și propuneri.	**S-a luat act.**
Ministerul Afacerilor Interne (aviz nr.22/3222 din 11.08.2026)	29.	1. La pct. 3 din proiectul Programului de lucrări statistice pentru anul 2027, se recomandă revizuirea sintagmei „În condițiile solicitărilor crescânde pentru informații statistice din partea utilizatorilor”, întrucât aceasta nu este specifică stilului de reglementare al documentelor de politici. În funcție de contextul urmărit, se propune utilizarea unor formulări precum „În condițiile creșterii numărului solicitărilor de informații	**Se acceptă.** În pct.3 din proiectul Programului de lucrări statistice pentru anul 2027, sintagma în cauză a fost expusă în următoarea redacție: „În contextul creșterii cererii de informații statistice din partea utilizatorilor”**.**

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
		statistice din partea utilizatorilor" sau „În contextul creșterii cererii de informații statistice din partea utilizatorilor".	
	30.	2. La pct. 9, se propune completarea propoziției după textul „Datele colectate vor fi elaborate" cu textul **„conform proceselor de elaborare a acestora".**	**Se acceptă parțial.** În conformitate cu alin (4) din art. 13 din Legea 93/2017, pct. 9 a fost expus în următoarea redacție: „Datele colectate vor fi prelucrate și diseminate în conformitate cu Legea nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială" .
	31.	3. La pct. 10, sintagma „va fi executată" urmează a fi revizuită, aceasta necorespunzând terminologiei utilizate în domeniul statisticii oficiale. Se recomandă substituirea acesteia cu sintagma „se realizează", în concordanță cu terminologia și stilul de redactare utilizate în Legea nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială.	**Se acceptă.** Pct.10 din proiectul Programului a fost expus în următoarea redacție: „Diseminarea statisticilor oficiale se realizează în conformitate cu capitolul IX din Legea nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială, după cum urmează:".
	32.	4. La pct. 11 subpct. 11.2., se consideră oportună revizuirea sintagmei „care se conțin în Secțiunea II din Capitolul VI", întrucât aceasta nu corespunde rigorilor de redactare juridică. Se recomandă substituirea acesteia cu sintagma „prevăzuți în Secțiunea II din Capitolul VI", care asigură o formulare mai exactă și corespunde terminologiei utilizate în actele normative.	**Se acceptă.** Subpct. 11.3 din proiectul Programului a fost revizuit, fiind expus în următoarea redacție: „modificarea surselor de date administrative prevăzute în Secțiunea 2 din Capitolul VI fără coordonarea prealabilă cu BNS sau, după caz, cu BNM" (subpct.11.2 în versiunea actuală a proiectului este renumerotat în subpct.11.3).
	33.	5. La pct. 14.3. este prevăzută completarea și prezentarea a 120 de chestionare la solicitarea organismelor internaționale, ceea ce echivalează, în medie, cu aproximativ 10 chestionare lunar, suplimentar chestionarelor elaborate și completate de furnizorii de date statistice și de Biroul Național de Statistică (în continuare – BNS) în cadrul activității curente. În opinia noastră, volumul preconizat este excesiv și necesită o justificare	**Se acceptă parțial.** Referitor la numărul chestionarelor prezentate la solicitarea organismelor internaționale în PLS 2027, acestea reprezintă angajamentele țării de raportare a statisticilor naționale în cadrul sistemului internațional de statistici globale și

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
		suplimentară. În acest context, se propune reevaluarea necesității stabilirii acestui indicator la nivelul prevăzut, precum și a periodicității de elaborare și prezentare a chestionarelor, în vederea asigurării unui echilibru între necesitățile de raportare și capacitatea administrativă de realizare a acestora.	europene, care sunt completate de BNS, ca autoritate centrală în domeniu, cu contribuții din partea autorităților publice centrale. Numărul chestionarelor corespunde numărului efectiv înregistrat în medie în ultimii 2 ani. Subpct.14.3 din proiectul Programului a fost expus în următoarea redacție: „completarea și prezentarea de către BNS, cu contribuția altor instituții a 120 de chestionare la solicitarea UE și a organismelor internaționale”.
	34.	6. Indicatorul de performanță pentru evaluarea Programului, expus în pct. 15, subpct. 15.3, corespunde mai degrabă unui angajament decât unui indicator de performanță de evaluare și în acest context, se propune formularea indicatorului în următoarea redacție: „Ponderea lucrărilor statistice și a altor informații în termenii stabiliți pentru Capitolul VI din Program”.	**Se acceptă.** Subpct. 15.3 din proiectul Programului a fost expus în următoarea redacție: „Ponderea lucrărilor statistice și a altor informații realizate în termenii stabiliți în Secțiunile 1 și 2 din Capitolul VI la nivel de 100%”.
	35.	7. În contextul modificărilor propuse la subpct. 15.3, se propune completarea pct. 17, subpct. 17.1, la începutul propoziției, cu sintagma „Respectarea și”.	**Se acceptă.**
	36.	8. La pct. 16, în contextul formulării propuse de autor, sintagma „neinterzise de legislație” poate fi considerată prea generală și insuficient de riguroasă. Se consideră oportună utilizarea unei variante de redactare mai precise, care să păstreze posibilitatea atragerii unor surse externe (de exemplu, asistență externă, proiecte, granturi), fără a sugera existența unor surse financiare nelimitate, după cum urmează: „precum și din alte surse de finanțare prevăzute de legislație”.	**Se acceptă.**
	37.	9. La pct. 17 subpct. 17.2., formularea „examinarea realizării acțiunilor prevăzute” poate fi interpretată ca o examinare a	**Se acceptă.**

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
		faptului dacă acțiunile au fost realizate sau nu, fără a reflecta nivelul de progres, etapele intermediare sau gradul de îndeplinire a obiectivelor. În opinia noastră, formularea „examinarea gradului de implementare a acțiunilor prevăzute" sau *„examinarea gradului de realizare a acțiunilor prevăzute"* este mai potrivită, întrucât permite o evaluare cantitativă și calitativă a progresului înregistrat (de exemplu: realizare integrală, parțială, în termen sau cu depășirea termenelor stabilite).	Subpct. 17.2 din proiectul Programului a fost expus în următoarea redacție: „examinarea gradului de implementare a acțiunilor prevăzute în prezentul Program, în cadrul ședințelor Consiliului Național pentru Statistică" .
	38.	10. La pct. 17 subpct. 17.3., sintagma „cu concursul instituțiilor participante la realizarea prezentului Program" se propune a fi revizuită. În acest context, formularea „cu participarea instituțiilor implicate în realizarea prezentului Program" este mai clară și reflectă mai exact rolul instituțiilor vizate în elaborarea și implementarea Programului.	**Se acceptă parțial.** Subpct. 17.3 din proiectul Programului a fost expus în următoarea redacție: „elaborarea de către BNS, cu participarea instituțiilor antrenate în implementarea prezentului Program, a raportului privind realizarea Programului și prezentarea acestuia la Guvern până la 1 iunie 2028."
	39.	11. În secțiunea I din Capitolul VI „Lucrările, instituțiile responsabile și termenele de realizare" sunt prevăzute 36 de seturi de date cu periodicitate lunară de raportare, ceea ce, în opinia noastră, reprezintă o frecvență excesivă a raportării ce urmează a fi colectate, prelucrate și analizate. În acest context, se propune revizuirea periodicității de raportare pentru unele seturi de date, prin substituirea raportării lunare cu cea trimestrială, de exemplu, pentru pct. 28, 40, 80, 111, 115, 127 și 131. Această propunere este fundamentată inclusiv pe faptul că informațiile publicate pe site-urile web oficiale ale autorităților și instituțiilor publice sunt, în majoritatea cazurilor, prezentate în format anual, ceea ce indică faptul că raportarea lunară pentru domeniile vizate este excesiv de detaliată și nu aduce o valoare informativă proporțională cu efortul administrativ necesar. Totodată, se constată că informațiile aferente acestor	**Nu se acceptă.** Lucrările și cercetările statistice incluse în proiectul Programului de lucrări statistice pentru anul 2027 prevăzute cu periodicitate lunară vizează un număr limitat, stabilit în corespundere cu cerințele informaționale ale societății și au la bază **Compendiumul Statistic european, ediția 2026** (eng. Statistical Requirements Compendium – 2026 edition, precum și actele normative și metodologice ale UE relevante pentru domeniile statistice respective. În acest context, periodicitatea colectării și diseminării datelor (lunară, trimestrială, anuală etc.) este stabilită în conformitate cu cerințele statistice naționale și internaționale, în special cele europene.

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
		seturi de date nu înregistrează, de regulă, modificări semnificative de la o lună la alta, astfel încât raportarea trimestrială ar fi suficientă pentru atingerea obiectivelor de monitorizare și analiză.	Datele infranuale prezintă o importanță deosebită pentru monitorizarea evoluțiilor pe parcursul anului, identificarea operativă a tendințelor, prognozări și fundamentarea deciziilor. Astfel, indicatori precum inflația, comerțul internațional, producția industrială etc. sunt colectați și diseminați cu periodicitate lunară similar ca în țările UE. În acest sens, **BNS consideră necesară menținerea periodicităților prevăzute în proiectul Programului de lucrări statistice pentru anul 2027**, acestea fiind determinate de cerințele statistice europene și de necesitățile de informare și monitorizare economică a factorilor de decizie, precum și a necesităților diverselor categorii de utilizatori. În plus, datele privind ***exportul internațional cu mărfuri*** sunt produse pe baza declarațiilor vamale, fiind astfel reutilizate și nu colectate de la entități doar pentru scopuri statistice.
	40.	12. În secțiunea II din Capitolul VI „Lucrările executate, informațiile și datele furnizate de către Banca Națională a Moldovei, ministere, alte autorități ale administrației publice centrale și alte entități pentru elaborarea și diseminarea statisticilor oficiale”, subsecțiunea 2.4.5 „Inspectoratul General al Poliției de Frontieră”, la pct. 52 nu este clar care este scopul colectării IDNP-ului, numelui, prenumelui și datei nașterii persoanei și ce fel de statistici pot fi generate pe baza acestui criteriu. 13. Suplimentar, ținem să specificăm, că conform art. 54 alin. (1) din Legea nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal, prelucrarea în scopuri de arhivare în interes public, în	**Se acceptă parțial** . Capitolul III din Program a fost suplimentat cu un subpunct nou (subpct. 8.3) cu următoarea redacție: „8.3. evaluarea statistică și unirea, în baza datelor individuale din diverse surse de date, inclusiv care permit identificarea persoanelor fizice (în special a codului unic de identificare a persoanelor fizice (IDNP)) în vederea compilării și asigurării calității statisticilor oficiale;”. În plus, subpct. 8.2 privind consumul de date din sursele de date administrative și private a fost completat cu prevederea precum că acesta

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
		scopuri de cercetare științifică sau istorică ori în scopuri statistice are loc cu condiția existenței unor garanții adecvate, în conformitate cu prezenta lege, pentru drepturile și libertățile persoanelor vizate. Respectivele garanții asigură instituirea măsurilor tehnice și organizatorice necesare pentru a garanta, în special, respectarea principiului reducerii la minimum a datelor.	(suplimentar la referința cu privire la art. 16 a Legii nr. 93/2017) se efectuează și în conformitate cu prevederile art. 19 „Protecția datelor utilizate în scopuri statistice" al aceleiași legi. Totodată, ținem să clarificăm că, în baza datelor de la pct. 52 ale Inspectoratului General al Poliției de Frontieră privind traversările frontierei de stat sunt elaborate statistici oficiale privind migrația internațională, care includ numărul de imigranți și emigranți. Variabilele IDNP, nume, prenume și data nașterii persoanei sunt indispensabile pentru a uni sursele de date statistice și diverse surse non-statistice, inclusiv face legătura dintre datele Recensământului populației si locuințelor (RPL) 2024 și alte surse de date administrative (privind nașterile, decesele, migrația internă-componente ale populației cu reședința obișnuită), în scopul identificării corecte a statutului de imigrant/emigrant pentru persoanele cu cetățenii multiple, precum și pentru stabilirea locului de reședință obișnuită a persoanei imigrante/emigrante și distribuția corectă la nivel teritorial, în conformitate cu prevederile Metodologiei privind estimarea numărului populației cu reședință obișnuită, aprobată prin Ordinul BNS nr. 34 din 17.08.2022. Variabila privind data nașterii mai este utilizată pentru stabilirea vârstei persoanei (imigrant/emigrant). În rezultat, doar cu aceste variabile este posibilă elaborarea statisticilor oficiale privind migrația internațională, cu asigurarea acurateței și detalierii necesare a datelor.

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
			Accesul BNS la date cu caracter personal pentru producerea statisticilor oficial este realizat în conformitate cu Legea 93/2017, cu respectarea principiilor fundamentale ale statisticii oficiale, mandatul BNS de colectare a datelor și asigurarea confidențialității și protecției datelor (vedeți în special art. 18 și art.19 ale Legii). Prevederile art. 54 din Legea nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal sunt la fel obligatorii și direct aplicabile. BNS își desfășoară activitățile de colectare și prelucrare a datelor prin instituirea măsurilor tehnice și organizatorice necesare pentru a garanta drepturile și libertățile subiecților datelor cu caracter personal.
	41.	14. Cu titlu de precizare menționăm că, la momentul actual este în vigoare Hotărârea Guvernului nr.1076/2010 cu privire la clasificarea situațiilor excepționale și la modul de acumulare și prezentare a informațiilor în domeniul protecției populației și teritoriului în caz de situații excepționale. Respectiv, aspectele care urmează a fi raportate de către Inspectoratul General pentru Situații de Urgență incluse în proiect, sunt în vigoare. Luând în considerare că în anul 2025 a fost adoptată Legea nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză, în prezent tot cadrul normativ din domeniul protecției civile se află în proces de ajustare la prevederile acesteia, inclusiv Hotărârea Guvernului nr.1076/2010 cu privire la clasificarea situațiilor excepționale și la modul de acumulare și prezentare a informațiilor în domeniul protecției populației și teritoriului în caz de situații excepționale. Un aspect important este tranziția de la noțiunea de „situație excepțională” la noțiunea de „dezastru”, cum este utilizată la nivel internațional (este definită în Legea nr. 248/2025).	**Se acceptă.** În textul proiectului Programului de Lucrări Statistice pentru anul 2027, cuvintele „situație excepțională” au fost înlocuite cu cuvântul „dezastru”. Totodată, la etapa de avizare repetată a proiectului hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Programului de lucrări statistice pentru anul 2027, acesta va fi transmis pentru coordonare și Centrului Național de Management al Crizelor.

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
		Respectiv, după aprobarea modificărilor la Hotărârea Guvernului nr. 1076/2010 nu se va mai utiliza noțiunea de „situație excepțională”. Suplimentar, comunicăm că, în conformitate cu art. 6 din Legea nr. 248/2025 urmează a fi efectuată evaluarea națională de risc. În baza acestei evaluări, Centrul Național de Management al Crizelor (Hotărârea Guvernului nr. 579/2025 privind organizarea și funcționarea Centrului Național de Management al Crizelor) va elabora Planul național de management al crizelor, în conformitate cu art. 7 din Legea nr. 248/2025, în care vor fi stabilite instituțiile cu rol principal și de sprijin potrivit art. 7 alin. (1), lit. c) din legea menționată. Prin urmare, modalitatea actuală de acumulare și prezentare a informațiilor privind situațiile excepționale produse ar putea fi modificată în viitor, respectiv, va fi necesară și ajustarea Programului de lucrări statistice pentru anul 2027. În vederea analizei multilaterale a proiectului hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Programului de lucrări statistice pentru anul 2027, **propunem coordonarea acestuia și cu Centrul Național de Management al Crizelor.**	
	42.	15. Programul de lucrări statistice prevede furnizarea unui volum mare de date administrative de către autoritățile publice, însă nu conține o prevedere expresă privind respectarea legislației în domeniul protecției datelor cu caracter personal. Se propune completarea Programului cu o prevedere potrivit căreia schimbul de date administrative între instituții se realizează cu respectarea Legii nr. 93/2017 privind statistica oficială, a legislației privind protecția datelor cu caracter personal și a cerințelor de securitate informațională.	**Se acceptă.** Subpct. 8.2 din proiectul Programului a fost expus în următoarea redacție: „consumul de date din sursele de date administrative și private, se efectuează în conformitate cu prevederile art. 16 și 19 a Legii nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială, a Legii nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal, prioritar prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect), potrivit art. 6 alin. (3) din Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate, iar în cazul imposibilității

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
			utilizării acesteia, schimbul de date se realizează prin alte mijloace și procedee cu respectarea standardelor naționale de securitate cibernetică”.
	43.	16. Proiectul stabilește obligația autorităților de a transmite datele statistice în termenele prevăzute, însă nu reglementează situațiile în care transmiterea nu este posibilă din motive obiective, cum ar fi incidente cibernetice, defecțiuni ale sistemelor informaționale, situații excepționale sau de urgență, indisponibilitatea platformei MConnect. Se recomandă completarea Programului cu posibilitatea prelungirii motivate a termenelor de raportare.	**Se acceptă parțial.** Pct. 11 al proiectului PLS 2027 a fost completat cu subpct. 11.4 cu următorul cuprins: „incidente cibernetice, defecțiuni ale sistemelor informaționale, dezastru sau situație de urgență, indisponibilitatea platformei MConnect”.
	44.	17. Se consideră necesară clarificarea modalității de furnizare a informațiilor statistice prevăzute în proiect, în special sub aspectul caracterului agregat sau individualizat al datelor. În acest sens, se recomandă precizarea expresă a faptului că informațiile statistice urmează a fi furnizate, de regulă, în formă agregată, iar datele individuale pot fi transmise numai în cazurile și condițiile expres prevăzute de legislație, cu respectarea cerințelor privind protecția datelor cu caracter personal. Ministerul Afacerilor Interne gestionează numeroase sisteme informaționale și transmite periodic aceleași categorii de informații mai multor autorități. Se recomandă introducerea principiului potrivit căruia BNS utilizează, în măsura posibilului, datele deja disponibile prin platforma de interoperabilitate MConnect, evitând solicitările repetate către autoritățile publice.	**Se acceptă parțial.** Modalitatea de furnizare a datelor (individuale sau agregate) din sursele de date administrative este prevăzută în col. 4 ”Nivelul de dezagregare” din secțiunea 2, cap. VI. De asemenea, pct. 8.2 din proiectul Programului a fost ajustat, fiind expus în următoarea redacție: „consumul de date din sursele de date administrative și private, se efectuează în conformitate cu prevederile art. 16 și 19 a Legii nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială, a Legii nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal, prioritar prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect), potrivit art. 6 alin. (3) din Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate, iar în cazul imposibilității utilizării acesteia, schimbul de date se realizează prin alte mijloace și procedee cu respectarea standardelor naționale de securitate cibernetică”.

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
	45.	18. Având în vedere că informațiile transmise de Ministerul Afacerilor Interne pot viza domenii sensibile (criminalitate, migrație, frontieră etc.), se recomandă introducerea unei prevederi privind utilizarea exclusivă a canalelor securizate pentru schimbul de date și respectarea standardelor de securitate cibernetică.	**Se acceptă.** Subpct. 8.2 din proiectul Programului a fost expus în următoarea redacție: „consumul de date din sursele de date administrative și private se efectuează în conformitate cu prevederile art. 16 și art. 19 a Legii nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială, a Legii nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal, prioritar prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect), potrivit art. 6 alin. (3) din Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate, iar în cazul imposibilității utilizării acesteia, schimbul de date se realizează prin alte mijloace și procedee cu respectarea standardelor naționale de securitate cibernetică”. Cu titlu informativ comunicăm că, datele privind nivelul infracționalității (infracțiuni, persoane care au săvârșit infracțiuni, persoane condamnate și deținute în penitenciare) ale Serviciului Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne, Agenției Digitalizare în Justiție și Administrare Judecătorească, Administrației Naționale a Penitenciarelor, precum și date privind migrația și azilul ale Inspectoratului General pentru Migrație (secțiunea 2 pct. 43, 45, 47, 49), sunt solicitate pentru scopuri statistice în exclusivitate în format de date agregate (conform necesităților). Totodată, datele privind traversările frontierei de stat (secțiunea 2 pct. 53 sunt solicitate de la Inspectoratul General al Poliției de Frontieră prin MConnect, și în alt format electronic acceptat de

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
			către IGPF. Mai multe detalii sunt oferite în comentariul la pct. 40 al Tabelului de sinteză.
Ministerul Apărării (aviz nr. 11/1209 din 05.08.2026)	46.	Două lucrări noi incluse în Program -„Agregatele principale ale administrației publice" (poz. 38) și „Cheltuielile administrației publice pe funcții, COFOG" (poz. 40) - urmează să fie elaborate de Ministerul Finanțelor și vor include, în formă agregată, și cheltuielile de apărare. În acest sens, se propune ca datele respective să fie diseminate public exclusiv la nivel agregat, fără defalcări pe programe sau linii bugetare care intră sub incidența Legii nr. 245/2008 privind secretul de stat, cu consultarea prealabilă a Ministerului Apărării înainte de publicarea acestora.	**Se acceptă**. Datele furnizate de Ministerul Finanțelor privind cheltuielile de apărare nu sunt diseminate de către BNS utilizatorilor și se utilizează exclusiv în scopuri statistice pentru elaborarea conturilor naționale.
	47.	De asemenea, potrivit poziției nr. 134 din Secțiunea II (pct. 2.22 din Program), Ministerul Apărării are, alături de celelalte ministere, obligația de a transmite anual BNS, până la data de 1 mai, indicatorii statistici de monitorizare a Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă (ODD) pe care îi produce, în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 953/2022. Ministerul Apărării contribuie la implementarea Agendei de Dezvoltare Durabilă 2030 prin Planul Național de Dezvoltare, în special la realizarea Obiectivului 16 „Pace, justiție și instituții puternice" și a Obiectivului 3 „Sănătate și bunăstare", prin activități de reformă a sectorului de securitate, modernizare a infrastructurii militare și consolidare a rezilienței naționale, și ia act de această obligație de raportare, fără observații suplimentare. Sub rezerva observației privind diseminarea datelor referitoare la cheltuielile de apărare, Ministerul Apărării **avizează favorabil proiectul hotărârii Guvernului.**	**S-a luat act.**
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	48.	Comunică susținerea proiectului hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Programului de lucrări statistice pentru	**S-a luat act.**

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
(aviz nr.18-05/2250 din 07.08.2026)		anul 2027 (număr unic 764/BNS/2026), fără obiecții sau recomandări.	
Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare (aviz nr. 04-06/0625 din 29.07.2026)	49.	Agenția propune ca, la capitolul VI, tabelul 2, poziția 106 textul "Informația privind cadastrul funciar (f.1- funciar, conform anexei nr. 2 la Regulamentul cu privire la conținutul documentației cadastrului funciar, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 940/2023)" să fie substituit cu textul "Informația privind cadastrul funciar (f.1- funciar, conform anexei nr. 6 din Regulamentul cu privire la conținutul documentației cadastrului funciar, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 940/2023)". Totodată, ținem să menționăm că procedura de aprobare a cadastrului funciar se va desfășura în conformitate cu prevederile pct. 18 din Hotărârea Guvernului nr. 940/2023.	**Nu se acceptă.** Raportarea datelor conform Anexei nr. 6, nu asigură indicatorii și nivelul de dezagregare necesare pentru producerea statisticilor oficiale din domeniul agriculturii. Astfel, similar anilor precedenți, datele urmează a fi prezentate conform Anexei nr. 2 din Regulamentul cu privire la conținutul documentației cadastrului funciar, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 940/2023, care corespunde necesităților statistice și permite prelucrarea și utilizarea acestora în scopul producerii indicatorilor statistici. (Pct. 106 în versiunea actuală a Programului a fost renumerotat în pct. 110).
Ministerul Mediului (aviz nr.02-07/2652 din 11.08.2026)	50.	Comunică susținerea acestuia, fără obiecții sau propuneri.	**S-a luat act.**
Agenția „Moldsilva" (aviz nr. 02/01-01-1508 din 10.08.2026)	51.	Prezintă lipsă de obiecții și propuneri.	**S-a luat act.**
Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei" (aviz nr. 06-04/1774 din 11.08.2026)	52.	Comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor asupra proiectului de hotărâre a Guvernului.	**S-a luat act.**
Inspectoratul pentru Protecția Mediului	53.	Informează că nu are obiecții și/sau propuneri.	**S-a luat act.**

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
(aviz nr. 10/118/2026 din 29.07.2026)			
Ministerul Energiei (aviz nr. 07-1950 din 07.08.2026)	54.	Comunică lipsa obiecțiilor și/sau propunerilor asupra proiectului de document	**S-a luat act.**
Ministerul Educației și Cercetării (aviz nr. 02/441/26 din 31.07.2026)	55.	Susține, fără obiecții și propuneri.	**S-a luat act.**
Ministerul Culturii (aviz nr.05/1-09/2349 din 10.08.2026)	56.	Comunică următoarele propuneri. La proiectul Programului: La denumirea fiecărui capitol, înaintea cifrei romane, se propune indicarea expresă a cuvântului „Capitolul” – (exemplu: Capitolul I, Capitolul II etc.) în vederea asigurării unei structurări unitare a documentului.	**Se acceptă.**
	57.	La denumirea cap. I, se propune substituirea textului „IDENTIFICAREA PROBLEMEI” cu cuvântul „Introducere” sau sintagma „Context general”, având în vedere că programul vizat nu este un document de politică publică și, prin natura și finalitatea sa, nu are ca obiect identificarea și soluționarea unei probleme de politică publică.	**Se acceptă.**
	58.	La pct. 1, se propune reformularea textului: „*Datelor statistice le revine un rol central în actul de guvernare, inclusiv pentru fundamentarea, elaborarea, monitorizarea și evaluarea implementării politicilor economice, social-demografice și de mediu, a deciziilor autorităților publice centrale și locale, ale mediului de afaceri, pentru elaborarea cercetărilor științifice, precum și pentru informarea societății în ansamblu.*”, după cum urmează „*... implementării politicilor publice, a deciziilor autorităților publice centrale și locale, pentru susținerea procesului decizional în mediul de afaceri...*”. Reformularea se propune în vederea utilizării unei terminologii unitare, noțiunea	**Se acceptă parțial.** În pct. 1 după textul „implementării politicilor” s-a completat cu textul „publice în domeniul economic, social-demografic și de mediu”.

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
		de „politici publice” având un caracter general și cuprinzând ansamblul domeniilor de intervenție ale statului, inclusiv domeniile economic, social-demografic și de mediu. Totodată, formularea propusă asigură delimitarea procesului de elaborare și implementare a politicilor publice de procesul decizional specific mediului de afaceri.	
	59.	La cap. V, pct. 17.3. se propune substituirea anului „2027” cu „2028”.	**Se acceptă.**
Ministerul Sănătății (aviz nr. 09/2951 din 14.08.2026)	60.	Comunică următoarele. 1. La compartimentul 1.26 „Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD)”, pct. 127 „Actualizarea datelor pentru indicatorii statistici de monitorizare a Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă (ODD) produși de BNS, conform Hotărârii Guvernului nr. 953/2022”, la rubrica „Termenul de prezentare a informației utilizatorilor”, se propune revizuirea termenului de prezentare a informației. Argumentare: Indicatorii ODD calculați de Agenția Națională pentru Sănătate Publică (ANSP) utilizează datele privind populația finală publicată de Biroul Național de Statistică (BNS). La termenul prevăzut în Program (1 mai), populația finală aferentă anului precedent nu este disponibilă, fapt ce nu permite calcularea și prezentarea indicatorilor finali. În acest context, se propune stabilirea termenului de prezentare a informației după publicarea populației finale de către BNS.	**Se acceptă parțial.** Pentru raportarea indicatorilor ODD în termenele stabilite în Hotărârea de Guvern nr. 953/2022, modificată ulterior prin Hotărârea Guvernului nr. 657/2025, autoritățile vor utiliza datele privind numărul populației disponibile (în speță date preliminare la 1 ianuarie anul T-1). Totodată, termenele de actualizare a indicatorilor ODD indicate în Programul de lucrări statistice în Secțiunea 1, pct. 128 și în Secțiunea 2, pct. 136 sunt stabilite conform Hotărârii Guvernului nr. 953/2022 și acestea nu pot fi modificate decât prin modificări la actul normativ respectiv.
	61.	2. La compartimentul 2.9 Ministerul Sănătății 2.1. La pct. 90 „Informația privind numărul decedaților pe cauze de deces” se propune modificarea termenului de prezentare a informației din 28 aprilie în 29 aprilie, precum și revizuirea grupelor de vârstă solicitate. Argumentare: ANSP poate furniza informațiile privind cauzele de deces doar pe grupele de vârstă disponibile în Sistemul	**Se acceptă parțial**. Se acceptă modificarea termenului de prezentare a informației din 28 aprilie în 29 aprilie. Numărul populației cu reședință obișnuită (inclusiv numărul mediu al populației) pe vârste (vârste separate în intervalul 0-84 ani și grupa de vârstă 85

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
		informațional „Constatarea medicală a nașterii și a decesului” (eCMND). Totodată, Programul prevede raportarea pentru grupa de vârstă 85 ani și peste, în timp ce populația utilizată pentru calculul indicatorilor statistici este disponibilă doar pentru grupa 75 ani și peste, ceea ce face imposibilă calcularea indicatorilor pentru grupa solicitată. În acest context, se propune armonizarea grupelor de vârstă prevăzute în Program cu cele pentru care sunt disponibile datele privind populația.	ani și peste), medii și sexe este produs și disponibil (diseminat în Banca de date statistice). Adițional, BNS va analiza posibilitatea de viitor de a disemina date privind populația cu reședință obișnuită pe grupele vârstă menționate, și în profil teritorial (în special pe raioane - relevante necesităților ANSP). (pct.90 în versiunea actuală a Programului a fost renumerotat în pct. 93)
	62.	2.2. La pct. 91 „Raportul statistic privind bolile infecțioase și parazitare (nr. 2)” se propune excluderea cerinței de prezentare a raportului pe suport de hârtie și menținerea exclusivă a prezentării acestuia în format electronic. Argumentare: Raportul statistic nr. 2 este elaborat în baza datelor colectate prin Sistemul informațional „Supraveghere Bazată pe Evenimente și Indicatori de Sănătate Publică”, ceea ce permite transmiterea integrală a informației în format electronic, fără necesitatea prezentării acesteia pe suport de hârtie. În acest context, se propune ca, la toate pozițiile din Programul de lucrări statistice, la rubrica „Metoda de prezentare a datelor în adresa Biroului Național de Statistică”, formularele statistice prezentate de ANSP să fie transmise exclusiv în format electronic. Propunerea este în concordanță cu obiectivele de digitalizare a administrației publice și contribuie la simplificarea procesului de raportare, reducerea consumului de resurse și eficientizarea schimbului de date între instituții.	**Se acceptă.** (Pct. 91 în versiunea actuală a Programului a fost renumerotat în pct. 94)
	63.	2.3. La pct. 94 „Informația privind înregistrarea nou-născuților și decedaților din Republica Moldova” se propune excluderea	**Nu se acceptă.**

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
		acestei poziții din atribuțiile de raportare ale Agenției Naționale pentru Sănătate Publică. Argumentare: Prin intermediul platformei guvernamentale MConnect, Biroul Național de Statistică accesează în mod direct, în regim de timp real, datele individuale necesare din Sistemul informațional „Constatarea medicală a nașterii și a decesului” (eCMND), fără implicarea suplimentară a ANSP în transmiterea acestora. În aceste condiții, menținerea acestei obligații de raportare conduce la dublarea nejustificată a procesului de furnizare a acelorași date.	În proiectul PLS 2027 sunt indicate lucrările și informațiile necesare pentru producerea de statistici oficiale împreună cu sursa datelor. Respectiv, sursa de date pentru informația privind înregistrarea nou-născuților și decedaților este eCMND, din care BNS consumă date prin intermediul platformei MConnect, instituția responsabilă pentru aceste informație este Agenția Națională pentru Sănătate Publică care este deținătorul SI eCMND (conform Conceptului SI aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 278/2024) și asigură administrarea, mentenanța și dezvoltarea sistemului informațional (deci și răspunde pentru conținutul informațional al sistemului). În plus, în vederea asigurării calității statisticilor, la identificarea inconsistențelor sau eventualelor deficiențe în datele eCMND, anume ANSP, în calitate de administrator al sistemului urmează a clarifica întrebările și a furniza datele ajustate sau clarificările, după caz. (pct.94 în versiunea actuală a Programului a fost renumerotat în pct. 97).
Compania Națională de Asigurări în Medicină (aviz nr. 01-06/2410 din 06.08.2026)	64.	Comunică lipsa obiecțiilor.	**S-a luat act.**
Casa Națională de Asigurări Sociale (aviz nr.13150 din 07.08.2026)	65.	Prezintă următoarele propuneri și obiecții. 1. La pct.124 în coloana 4 („Nivelul de dezagregare”) textul „pe ţară, pe venituri, cheltuieli efective şi executate, conform clasificaţiei economice şi funcţionale” se substituie cu textul „pe ţară, pe venituri, cheltuieli efective şi executate, conform clasificaţiei economice, precum şi cheltuielile executate,	**Se acceptă parțial.** La pct. 126 din Secțiunea 2 în coloana 4, textul a fost expus în următoarea redacție: „pe țară, pe venituri, cheltuieli efective și executate, conform clasificației economice, precum și cheltuielile

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
		conform clasificaţiei funcţionale, în cadrul raportărilor semestriale şi anuale". Argumentare: Potrivit formularelor rapoartelor privind executarea bugetului asigurărilor sociale de stat şi Normelor metodologice privind modul de întocmire a acestora, aprobate prin Ordinul Ministerului de Finanţe nr.38/2017, conform clasificaţiei funcţionale se raportează cheltuielile executate în raportarea semestrială și anuală.	executate, conform clasificației funcționale în cadrul raportărilor existente". (pct.124 în versiunea actuală a Programului a fost renumerotat în pct. 126).
	66.	2. La pct.124.2 coloanele 2 și 5, sintagma ,,trimestrial" se substituie cu sintagma ,,semestrial , 9 luni". Argumentare: Potrivit Ordinului Ministerului de Finanțe nr.38/2017 cu privire la aprobarea formularelor Rapoartelor privind executarea bugetului asigurărilor sociale de stat și a Normelor Metodologice privind modul de întocmire a acestora, Raportul privind executarea bugetului asigurărilor sociale de stat se întocmește și se prezintă semestrial, la 9 luni și anual. În acest context stabilirea în proiect a periodicității de prezentare ,,trimestrial" nu corespunde cadrului normativ în vigoare și practicii de raportare aplicabile Casei Naționale de Asigurări Sociale.	**Nu se acceptă.** Datele privind executarea bugetului asigurărilor sociale sunt necesare pentru elaborarea trimestrială a indicatorilor macroeconomici, inclusiv Produsul Intern Brut precum și pentru elaborarea trimestrială a agregatelor principale a sectorului instituțional S.13 „Administrația publică" conform metodologiei ESA2010. Astfel, solicităm prezentarea datelor cu periodicitate trimestrială, similar cum a fost și pentru anii precedenți.
	67.	3. La pct. 126, coloana 4 („Nivelul de dezagregare") textul „ scheme și funcții de protecție socială, alte criterii" se exclud. Argumentare: Până în prezent, Casa Națională de Asigurări Sociale a ținut evidența și a raportat indicatorii prevăzuți în acest punct, conform nivelului de dezagregare - pe țară, în aspect teritorial, pe tipuri de pensii, categorii de beneficiari, grupe de vârstă, sexe. Referitor la dezagregarea informațiilor pe "scheme și funcții de protecție socială" – concepte derivate din metodologia europeană ESSPROS, la momentul actual Casa Națională de Asigurări Sociale nu se poate expune asupra posibilității sau imposibilității prezentării informațiilor, deoarece lipsește actul	**Se acceptă parțial.** Metodologia pentru producerea statisticilor ESSPROS, care va include și instrucțiuni metodologice privind modul de furnizare a datelor în funcție de scheme de protecție socială, urmează a fi aprobată prin ordinul BNS în octombrie 2026 (acțiune prevăzută conform Programului național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025–2029, în Capitolul 18, Anexa A, acțiunea 32), fiind astfel asigurată disponibilitatea acesteia către termenul de furnizare

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
		normativ/metodologic național aprobat, instrucțiunea unică privind modul de completare și furnizare a datelor și structura detaliată a schemelor. În lipsa instrumentelor metodologice aprobate oficial, impunerea acestei cerințe pentru anul 2027 creează un risc iminent de imposibilitate tehnică de raportare și de denaturare a calității datelor statistice colectate. Aprecierile privind fezabilitatea și modalitatea tehnică de prezentare a datelor pe „scheme și funcții" vor putea fi formulate doar ulterior definitivării și aprobării cadrului metodologic național ESSPROS de către autoritatea de resort. Referitor la excluderea sintagmei „alte criterii" este de menționat, că în cazul în care BNS consideră necesară colectarea datelor după alte dimensiuni specifice, acestea urmează a fi determinate și enumerate expres în textul coloanei 4. Or, sintagma respectivă urmează a fi retrasă din text, întru respectarea rigorilor de tehnică legislativă.	a acestor informații de către **Casa Națională de Asigurări Sociale** (CNAS) și alte autorități relevante implicate. Sintagma „alte criterii" a fost substituită având în vedere dezagregările existente în informația furnizată de CNAS: „mediu de reședință, grad de dizabilitate, sector economic, statut de ocupare". De menționat, proiectul nu poate stipula, totalitatea combinațiilor posibile dintre variabilele stipulate în coloana 4. (Pct. 126 a fost renumerotat în pct. 128 în versiunea actuală a Programului) Adițional, este de menționat adăugarea **lucrării 22** la secțiunea 1, și anume **"Indicatori privind numărul de beneficiari de prestații sociale și mărimea medie a acestora"** - pentru a reflecta statisticile oficiale produse de BNS, în baza datelor CNAS din secțiunea 2 de la pct.128-129.
Ministerul Muncii și Protecției Sociale (aviz nr. 02/4325 din 07.08.2026)	68.	Formulează următoarele observații și propuneri. **La proiectul Programului de lucrări statistice pentru anul 2027.** **La Capitolul VI. Lucrările, instituțiile responsabile și termenele de realizare** La Subcapitolul I. Cercetări statistice și alte lucrări realizate în anul 2027 de către Biroul Național de Statistică Se propune completarea c*ompartimentului 1.2. Statistica pieței muncii* cu o nouă poziție: **„Câștigurile salariale și locurile de muncă vacante"**, prin includerea informației privind calcularea câștigului salarial mediu lunar brut pentru **unitățile economice și sociale cu 1 și mai mulți salariați**, cu revizuirea termenului de diseminare astfel încât indicatorul să fie prezentat într-o singură etapă, concomitent cu indicatorul	**Nu se acceptă.** Realizarea propunerii în modul propus de MMPS ar crește esențial povara informațională asupra unităților raportoare, ar conduce la duplicarea informației, la creșterea cheltuielilor financiare și ar afecta calitatea informației statistice, venind totodată în contradicție de asemenea cu propunerile de reducere a sarcinii de răspuns adresate în mod continuu de către mediul de afaceri. Totodată menționăm că, în contextul transpunerii legislației UE în domeniul statisticii muncii, în proiectul PLS pentru 2027, în comparație cu PLS pentru anul 2026 și anii precedenți, au fost făcute următoarele modificări:

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
		calculat pentru unitățile cu **4 și mai mulți salariați și toate instituțiile bugetare.** Propunerea este formulată în contextul recomandării Curții de Conturi, expusă în Raportul de audit asupra Raportului Guvernului privind executarea bugetului asigurărilor sociale de stat în anul 2025, privind necesitatea identificării unui mecanism normativ unic de precizare a valorii salariului mediu lunar pe țară utilizat la elaborarea politicilor și stabilirea prestațiilor sociale. Potrivit informației prezentate de către Biroul Național de Statistică Ministerului Muncii și Protecției Sociale prin scrisoarea nr. **19-06/11 din 05.03.2026**, în prezent, câștigul salarial mediu lunar brut este disponibil în două etape de diseminare: prima etapă pentru unitățile economice și sociale cu 4 și mai mulți salariați și toate instituțiile bugetare, iar ulterior, pentru unitățile cu 1 și mai mulți salariați. Curtea de Conturi a menționat că existența a două valori ale indicatorului, publicate la momente diferite și determinate în baza unor cercetări statistice cu sfere de cuprindere diferite, generează riscuri de interpretare și aplicare neuniformă a acestuia la stabilirea prestațiilor sociale. În acest context, se consideră oportună examinarea posibilității de comasare a rezultatelor statistice și diseminarea acestora într-un singur termen anual, corespunzător termenului de prezentare a indicatorului existent pentru unitățile cu 4 și mai mulți salariați, astfel încât să fie asigurată disponibilitatea unei valori unice și uniforme a indicatorului pentru utilizatorii de date oficiale.	- a fost **exclusă lucrarea <u>anuală</u>** „Câștigurile salariale și costul forței de muncă” de la unitățile cu **unu și mai mulți salariați**. - a fost **adăugată** lucrarea **nouă** „Structura câștigurilor salariale în anul 2026” realizată în continuare cu periodicitate de **<u>o dată la 4 ani</u>**, conform **rundelor stabilite de UE** (runda setată pentru anul 2027). Această lucrare, inclusă în PNA RM-UE la Capitolul 18, transpune Regulamentele UE 2025/941 și 2025/1526, care la rândul lor transpun prevederile Articolului 31 din *Directiva (UE) 2023/970 de consolidare a aplicării principiului egalității de remunerare pentru aceeași muncă sau pentru o muncă de aceeași valoare între bărbați și femei prin transparență salarială și mecanisme de asigurare a respectării legii*. În același timp, prin intermediul **cercetării trimestriale** (formular statistic M1), se va continua colectarea datelor de la unitățile din <u>sectorul real</u> cu **4 și mai mulți salariați** și <u>toate instituțiile bugetare,</u> indiferent de numărul de salariați, care permit și sunt suficiente pentru producerea statisticilor trimestriale conform Regulamentelor UE 2025/941, 2025/2295, 2019/2152, 2020/1197, 2008/453 și 2009/19. Adițional, informăm că, în perspectivă, BNS ar putea calcula câștigul salarial mediu, pentru entitățile cu **1 și mai mulți salariați**, în baza informațiilor raportate de entități în adresa SFS, de exemplu prin intermediul formularului IPC21, **cu condiția** că prin intermediul rapoartelor administrative (precum IPC21) va fi efectuată

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
			colectarea de informații suplimentare, în special cu privire la timpul de muncă (pentru toate entitățile) și câștigul salarial al rezidenților parcului IT (pentru fiecare salariat). Astfel, pe viitor, ar putea să nu existe 2 surse de referință pentru valori ale aceluiași indicator (câștigul salarial mediu), publicate la momente de timp diferite și determinate în baza unor cercetări statistice cu sfere de cuprindere diferite, cercetarea M1 va rămâne unica sursă în acest sens (convergent cu recomandarea Curții de Conturi menționată în avizul MMPS). Colectarea trimestrială a datelor în cadrul formularului statistic M1 pentru entitățile cu **1-3 salariați** ar mări sarcina de raportare pe mediul de afaceri, ceea ce contravine principiilor fundamentale ale statisticii oficiale stipulate în Legea 93/2017 cu privire la statistica oficială și Codul de bune practici al statisticilor europene, dar și solicitărilor permanente (examinate cu regularitate de către BNS) din partea mediului de afaceri de a reduce presiunea informațională, în special pe entitățile mici.
	69.	În cadrul aceluiași compartiment, la poziția nr. 15 „Ancheta forței de muncă în gospodării (AFM)”, se propune introducerea, în cadrul coloanelor „Nivelul de dezagregare” și „Sfera de cuprindere (unități de cercetare, tipul respondentului)”, a unui modul ad-hoc privind îngrijitorii informali, in vederea asigurării disponibilității unor date statistice privind persoanele care acordă îngrijire neformală. Necesitatea acestei completări este justificată de lipsa unei cercetări statistice naționale periodice dedicate acestui subiect,	**Nu se acceptă.** Conform Organizației Internaționale a Muncii (OIM), în prezent, nu există recomandări sau standarde internaționale în domeniul statisticii aprobate, precum și instrumente statistice, pentru măsurarea îngrijitorilor informali în cadrul statisticilor oficiale. Subiectul este în curs de examinare la Departamentul de statistică al OIM

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
		ultima sursă de date disponibilă fiind *Generations and Gender Survey 2020*, realizată cu suportul Fondului Națiunilor Unite pentru Populație (UNFPA), care nu a mai fost repetată ulterior.	(ILOSTAT), iar recomandările metodologice urmează a fi abia discutate în cadrul Conferinței Internaționale a Statisticienilor Muncii din anul 2028. La nivel național există acte normative care reglementează anumite forme de îngrijire și acordă drepturi/prestații unor categorii de îngrijitori, însă nu a fost identificată o definiție generală și armonizată a "responsabilităților informale de îngrijire" care să permită identificarea și măsurarea statistică a acestora.
	70.	La *compartimentul 1.3. Statistica nivelului de trai al populației* La **poziția nr. 20** „Cercetarea privind veniturile și condițiile de trai (CVCT)", se propune completarea nivelului de dezagregare cu grupele de vârstă 65-74 ani și 75 ani și peste, distinct de agregatul „65 ani și peste", în vederea asigurării comparabilității acestora cu indicatorul Eurostat privind rata riscului de sărăcie la persoanele de 65 ani și peste (Statisticile Uniunii Europene privind Veniturile și Condițiile de Viață: EU-SILC).	**Se acceptă.** La lucrarea nr. 20 din Secțiunea 1, în rubrica 4 a fost adăugată dezagregarea „pe grupe de vârstă".
	71.	La *compartimentul 1.11. Statistica industriei și energeticii* La **poziția nr. 60** „Consumul de energie în gospodăriile casnice" - se menționează că (CGEC) se realizează o dată la 5 ani. Totuși, această frecvență este insuficientă pentru monitorizarea unui fenomen volatil, direct dependent de prețurile la energie (colectate semestrial conform informației descrise la poziția nr. 59). Se propune astfel, introducerea, ca modul adițional anual la CBGC/CVCT sau ca lucrare distinctă în subsecțiunea 1.19 ori 1.25 (statistici experimentale), a unui set de indicatori privind vulnerabilitatea energetică, aliniați metodologiei Eurostat/EU-SILC și EU Energy Poverty Advisory Hub:	**Se acceptă.** Pentru calcularea la toți trei indicatori solicitați sursele de date sunt disponibile și deja incluse în proiectul PLS 2027: - calcularea indicatorilor prevăzuți la punctele a) și b) se vor realiza în baza informațiilor colectate în cadrul cercetării CVCT (lucrarea nr. 20 din Secțiunea 1, Cap. VI), care deja conține întrebările necesare;

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
		a) ponderea populației care nu își poate menține locuința încălzită adecvat; b) ponderea gospodăriilor cu restanțe la plata facturilor; c) ponderea cheltuielilor pentru energie în cheltuielile totale ale gospodăriei; Aceste calcule vor valorifica datele deja colectate la pct. 47-49 și 59 (prețurile de consum și prețurile la gaze/energie electrică), corelate cu veniturile gospodăriilor din CBGC/CVCT.	- indicatorul de la punctul c) va putea fi calculat în baza datelor colectate prin CBGC (lucrarea nr.16 Secțiunea 1, Cap. VI).
	72.	La *compartimentul 1.23. Statistica de gen* La **poziția nr. 108** „Indicatori statistici pe domenii cheie: 108.1. abilitarea economică a femeilor; 108.2. educația și instruirea femeilor pe parcursul vieții; 108.3. participarea femeilor în procesul de luare a deciziilor; 108.4. sănătatea femeilor” la rubrica „Nivelul de dezagregare” se recomandă completarea cu următoarele criterii: *„gradul de dizabilitate (sever, accentuat, mediu), etnie, statut migrațional”*. Completarea nivelului de dezagregare cu criteriile menționate este necesară pentru asigurarea disponibilității unor date statistice dezagregate, în conformitate cu cerințele mecanismelor internaționale de monitorizare a drepturilor femeilor și a egalității de gen (Convenția asupra Eliminării Tuturor Formelor de Discriminare față de Femei (CEDAW), Declarația de la Beijing și Platforma de Acțiune de la Beijing).	**Se acceptă parțial.** Din dezagregările propuse este parțial fezabil de produs date pe dizabilitate (fără specificarea gradelor - colectarea de la populație de informații calitative pe grade nu poate fi asigurată) și statut migrațional doar pentru datele din Ancheta Forței de Muncă pe domeniul din subpct. 109.1. abilitarea economică a femeilor. Nu și în cazul celorlalte subdomenii, pentru că sursele de date (în mare parte administrative) nu permit obținerea acestor dezagregări. În particular, cu referire la învățământul formal, indicatorii aferenți sunt ratele de cuprindere, precum și alte rate de participare care nu se calculează pentru subcategoriile solicitate (pe etnii, statut migrațional și grad de dizabilitate) din motive metodologice și juridice. Indicatorii privind participarea la procesul decizional și sănătatea femeilor, au ca sursă datele administrative (Parlament, Cancelaria de Stat, Agenția Digitalizare în Justiție și Administrare Judecătorească, Ministerul Sănătății) care la moment nu pot fi furnizate în adresa BNS cu

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
			dezagregările solicitate. (pct. 108 în versiunea actuală a Programului a fost renumerotat în 109)
	73.	La *compartimentul 1.25. Statistici experimentale* La **poziția nr. 124** „Calcule experimentale cu privire la statisticile de protecție socială conform sistemului european de statistici integrate privind protecția socială (ESSPROS)” se propune *dezagregarea* explicită a cheltuielilor pe funcția „îngrijire de lungă durată” (*long-term care*), distinct de funcția „limită de vârstă” (*old age*), în conformitate cu clasificarea funcțională ESSPROS. Se consideră oportună examinarea posibilității de includere, în compartimentul vizat, a unei poziții/lucrări noi privind calcularea componentelor Indicelui Îmbătrânirii Active (Active Ageing Index), cel puțin pentru domeniile pentru care sunt disponibile surse statistice naționale (inclusiv rata de ocupare a populației 55-64 și 65-74 ani, speranța de viață sănătoasă la 65 ani și participarea la educația adulților 55 ani și peste), în lipsa unei actualizări naționale ulterioare anului de referință disponibil la Comisia Economică pentru Europa a Organizației Națiunilor Unite (UNECE).	**Se acceptă parțial**. Cu privire la lucrarea nr. 125 (pct. 124 a fost renumerotat în pct. 125 în versiunea actuală a Programului) privind calculele experimentale cu privire la statisticile de protecție socială conform ESSPROS, informăm că, în conformitate cu funcțiile metodologiei ESSPROS, dar și a legislației naționale (Legea 547/2007) lista riscurilor sau a nevoilor care pot genera protecție socială (funcții de protecție socială) se referă la: boală, dizabilitate, îmbătrânire/limită de vârstă, familie/copii, șomaj, locuință și excluziune socială, nefiind delimitată o funcție/risc pentru „îngrijirea de lungă durată”. Deci, din cele 2 funcții menționate de Minister, calculele experimentale planificate vor include funcția de îmbătrânire/limită de vârstă. Adițional, în vederea realizării lucrării nr. 125 „Calcule experimentale cu privire la statisticile de protecție socială conform sistemului european de statistici integrate privind protecția socială (ESSPROS)” din Secțiunea 2, Capitolul VI, informăm despre adăugarea **lucrării cu nr. 87 “Informația cu privire la executarea subvențiilor (executate, efective) acordate din bugetul de stat pentru reabilitarea profesională și acordarea mijloacelor ajutătoarea tehnice persoanelor cu dizabilități”,** ce urmează a fi furnizată de Centrul Republican Experimental Protezare, Ortopedie și Reabilitare (coordonat cu sursa de date).

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
			Totodată, proiectul conține lucrări precum Ancheta Forței de Muncă care permite calcularea ratei de ocupare, metodologia ESSPROS având ca obiect exclusiv înregistrarea fluxurilor financiare (cheltuieli și venituri) ale schemelor de protecție socială, și nu poate include indicatori pentru calcularea componentelor Indicelui de Îmbătrânire Activă, care reprezintă un instrument analitic, de reutilizare a statisticilor existente, realizată de regulă de către cercetători/analiști. Indicele Îmbătrânirii Active este un indice compozit multidimensional bazat pe mai multe surse de date și indicatori care sunt produși în conformitate cu alte lucrări deja prevăzute în prezentul proiect. Astfel, ratele de ocupare sunt calculate în baza datelor Anchetei Forței de Muncă **(lucrarea nr. 15 Secțiunea 1**), speranța de viață sănătoasă la 65 ani se va calcula urmare a implementării Cercetării privind veniturile și condițiile de trai (CVCT) (**lucrarea nr. 20 Secțiunea 1**) în combinație cu datele privind mortalitatea (lucrarea nr.3 Secțiunea 1), ca și participarea adulților la educație urmare a pilotării și implementării ulterioare a cercetării în gospodării „Educația adulților” (**lucrarea nr.124 Secțiunea 1**).
	74.	**La Subcapitolul II. Lucrările executate, informațiile și datele furnizate de către Banca Națională a Moldovei, ministere, alte autorități ale administrației publice centrale și alte entități pentru elaborarea și diseminarea statisticilor oficiale** La *compartimentul 2.2. Ministerul Finanțelor*	**Se acceptă parțial.** Evidența și executarea cheltuielilor de către Ministerul Finanțelor este realizată în conformitate cu Clasificația bugetară (Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 208/2015). Totodată, în corespundere cu subsecțiunea 1.26. *Statistici*

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
		La **poziția nr. 23** „Informația privind executarea cheltuielilor pentru protecția socială a populației” se propune completarea nivelului de dezagregare cu „categoria de beneficiar (persoane în etate, persoane cu dizabilități, copii)”, în vederea calculării ponderii cheltuielilor destinate persoanelor în etate în produsul intern brut.	*experimentale* din Secțiunea 1, poziția nr. 125.1, datele cu privire la Veniturile și cheltuielile de protecție socială a populației, vor fi compilate pe funcții de protecție socială, inclusiv dizabilitate, îmbătrânire/limită de vârstă, familie/copii, ceea ce va permite în perspectivă calcularea cheltuielilor destinate riscurilor/funcțiilor corespunzătoare.
	75.	La *compartimentul 2.8. Ministerul Muncii și Protecției Sociale* Se propune excluderea **poziției nr. 76.** „Raportul statistic privind copiii din sistemul rezidențial”. Propunerea în cauză este fundamentată pe faptul că politicile statului în domeniul protecției copilului se concentrează pe amplificarea procesului de dezinstituționalizare a copiilor și pe dezvoltarea serviciilor de îngrijire de tip familial, precum Serviciul de tutelă/curatelă, Serviciul social „Asistența parentală profesionistă” și Serviciul social „Casă de copii de tip familial”. Astfel, ținând cont de faptul că, pe parcursul ultimilor ani mai multe instituții de tip rezidențial reflectate în Raportul statistic privind copiii din sistemul rezidențial și-au încetat activitatea, iar numărul copiilor plasați în alte tipuri de instituții de tip rezidențial se regăsește în „Raportul statistic privind numărul copiilor aflați în situație de risc și al copiilor separați de părinți” (reflectat la acțiunea nr. 75 din proiect), excluderea acțiunii nr. 76 poartă un caracter obiectiv pentru a evita dublarea raportării anuale a indicatorilor identici, fără a genera informații suplimentare. Această măsură va contribui la eficientizarea procesului de raportare statistică prin eliminarea suprapunerilor existente și consolidarea informațiilor relevante într-un singur raport statistic, care va asigura o reflectare unitară, completă și coerentă a situației copiilor aflați în diferite forme de	**Nu se acceptă.** Informația cu privire la numărul copiilor plasați în instituții de tip rezidențial este utilizată la completarea chestionarelor furnizate în adresa organizațiilor internaționale precum Biroul Regional UNICEF pentru Europa și Asia Centrală, pentru completarea cu periodicitate anuală a bazei de date Transformative Monitoring for Enhanced Equity (TransMonEE) - bază de date cu indicatori privind drepturile copiilor, completată în baza datelor furnizate de Oficiile Naționale de Statistică din regiunea Europei și Asiei Centrale. Totodată, analiza comparativă a indicatorilor din cele 2 rapoarte administrative menționate de MMPS („Raportul statistic privind copiii din sistemul rezidențial”, „Raportul statistic privind numărul copiilor aflați în situație de risc și al copiilor separați de părinți”) relevă existența unor diferențe în datele prezentate. În acest context, pe parcursul anului 2027, urmează a fi organizate activități de colaborare dintre BNS și MMPS în vederea integrării într-un singur raport administrativ, din cele menționate supra) a indicatorilor statistici necesari cu eliminarea ulterioară (după verificarea completitudinii

<table>
<tr><th>Participantul la avizare, consultare publică, expertizare</th><th>Nr. crt.</th><th>Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei</th><th>Argumentarea autorului proiectului</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td>plasament. Totodată, această măsură va facilita optimizarea proceselor de colectare și analiză a datelor și va asigura alinierea mecanismelor statistice la transformările actuale ale sistemului de protecție a copilului, orientate spre dezvoltarea serviciilor de tip familial și excluderea treptată a serviciilor de tip rezidențial.</td><td>datelor) din PLS pentru 2028 a „Raportului statistic privind copiii din sistemul rezidențial”. Prin urmare, eliminarea pe moment a raportului prevăzut în pct.77 Secțiunea 2 a proiectului Programului ar crea un vid de raportare, fiind necesară asigurarea unei perioade de tranziție metodologică pentru a garanta completitudinea, pe de o parte, dar și continuitatea și comparabilitatea seriilor de date, pe de altă parte. (Pct. 76 în versiunea actuală a Programului a fost renumerotat în pct. 77).</td></tr>
<tr><td></td><td>76.</td><td>Pentru poziția nr. 77. „Informația privind serviciile sociale primare și specializate furnizate de prestatori publici și privați, precum și numărul de beneficiari”, se propune extinderea termenului de prezentare către Biroul Național de Statistică (data după perioada de raportare) până pe data de 31 mai, întrucât datele sunt colectate de la prestatorii publici și privați de servicii sociale din întreaga țară, iar procesul de centralizare presupune prelucrarea, verificarea și validarea unui volum considerabil de date statistice. Extinderea termenului de raportare va permite definitivarea procesului de elaborare a informațiilor solicitate și prezentarea acestora către Biroul Național de Statistică în termenul stabilit, evitând eventualele întârzieri în furnizarea datelor statistice.</td><td>Se acceptă parțial.

Termenul de prezentare a fost deja extins cu 2 luni, de la 16 martie până la data de 15 mai, întrucât prezentarea datelor mai târziu de termenul extins va afecta diseminarea în termen a comunicatelor de presă, publicațiilor statistice, incluse în proiectul PLS 2027 la pct. 1.28. Lucrări de sinteză și diseminare Secțiunea 1, în care aceste date sunt diseminate (exemplu Comunicatul Situația copiilor diseminat pe 29 mai - înainte de celebrarea „Ziua Internațională a Copilului”).</td></tr>
<tr><td></td><td>77.</td><td>De asemenea, se propune completarea compartimentului 2.8. cu o poziție suplimentară, după cum urmează:
2.8. Ministerul Muncii și Protecției Sociale
<table><tr><td>78</td><td>Raportul Statist</td><td>Date agregate</td><td>Pe țară</td><td>Anual</td><td>Format electr</td><td>31 iulie</td><td>Statistica protec</td></tr></table></td><td>Nu se acceptă.

Până în prezent, furnizarea de către MMPS a informațiilor din Raportul Statistic privind violența, prevăzută în cadrul PLS din anii 2025 și 2026, a fost problematică. Astfel, în cadrul PLS pentru anul 2026, această informație nu a fost prezentată până în prezent, termenul de furnizare</td></tr>
</table>

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
		<table><tr><td></td><td>ic privind violența în familie</td><td></td><td></td><td></td><td>onic</td><td></td><td>ției sociale</td></tr></table> Se menționează că Ministerul Muncii și Protecției Sociale a dezvoltat Sistemul informațional „eSocial”, care va permite centralizarea și gestionarea integrată a datelor din domeniul protecției sociale, inclusiv a celor privind cazurile de violență în familie. În acest context, includerea Raportului statistic privind violența în familie în Programul lucrărilor statistice va asigura valorificarea sistematică a datelor generate de sistem, producerea unor statistici oficiale comparabile și monitorizarea eficientă a fenomenului.	aprobat în Hotărârea Guvernului nr. 758/2025 fiind 29 mai, afectând, astfel, propriu-zis implementarea PLS doi ani consecutivi prin diminuarea gradului de realizare a acestuia în termenele aprobate de Guvern. Cu toate acestea, BNS precizează repetat (ca și în procesele de avizare precedente ale PLS 2025 și 2026) că, în practica internațională datele administrative cu privire la violența în familie, bazate pe managementul de caz al autorităților responsabile, **nu fac parte din informații necesare pentru producerea de statistici oficiale** conform Compendiumului de cerințe statistice al Uniunii Europene, astfel nefiind solicitate de a fi furnizate în conformitate cu cerințele de aliniere la acquis-ul comunitar al UE în domeniul statisticii oficiale. Adică, includerea Raportului statistic privind violența în familie în Programul lucrărilor statistice nu va asigura/ contribui la producerea unor **statistici oficiale** comparabile la nivel internațional sau al UE. Pentru că, astfel de date **nu au la bază standarde metodologice internaționale** care să permită generarea unor statistici oficiale comparabile, acestea sunt destinate monitorizării și evaluării performanței serviciilor sociale. Colectarea, publicarea și utilizarea acestor date urmează a fi realizată de către autoritățile de resort pentru scopurile instituționale, în conformitate cu necesitățile sectoriale de monitorizare a politicilor relevante. Adițional informăm, în vederea producerii de statistici oficiale privind accidentele de muncă și

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
			transmiterea acestora la Eurostat, conform cerințelor Regulamentul (UE) nr.349/2011, transpus parțial prin Hotărârea Guvernului Nr. 1361/2005 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de cercetare a accidentelor de muncă, la Secțiunea 2 a fost adăugată **lucrarea nr. 85 „Informația cu privire la cazurile de accidente de muncă în anul 2027 (în conformitate cu Anexa nr. 4 a Hotărârii Guvernului nr. 1361/2005)**”.
	78.	La compartimentul *2.8.1 Agenția pentru Gestionarea Serviciilor Sociale cu Specializare Înaltă* Se propune modificarea **poziției nr. 79** în următoarea redacție: „Informația privind executarea bugetului privind compensația parțială a cheltuielilor”.	**Se acceptă parțial.** Textul lucrării a fost ajustat în următoarea redacție: ,,Informația privind executarea bugetului aferent compensării parțiale a cheltuielilor acordate în conformitate cu Hotărârea Guvernului 159/2018 și finanțarea serviciului social ,,Asistență personală””(pct. 79 în versiunea actuală a prezentului Program a fost renumerotat în pct. 80).
	79.	**La Nota de fundamentare.** În contextul celor menționate, se propune completarea corespunzătoare a subpunctului 3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidența elementelor noi, prin reflectarea și argumentarea propunerilor formulate în prezentul aviz, precum și, după caz, reevaluarea estimării impactului financiar asupra sectorului public, prevăzut la punctul 4.2 Impactul asupra sectorului public, în cazul acceptării propunerilor menționate.	**Se acceptă parțial.** În pct. 4.2 din Nota de fundamentare a fost revizuită redistribuirea mijloacelor financiare pentru lucrările incluse în Secțiunea 1 a PLS pentru anul 2027
Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	80.	Prezintă aviz pozitiv fără obiecții.	**S-a luat act.**

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
(aviz nr. 10-698 din 30.07.2026)			
Inspectoratul de Stat al Muncii (aviz nr. 2517 din 30.07.2026)	81.	Comunică lipsa obiecțiilor sau propunerilor asupra acestuia.	**S-a luat act.**
Banca Națională a Moldovei (aviz nr. 31-002/138/4484 din 13.08.2026)	82.	Comunică următoarele: 1. Se constată modificarea termenului de prezentare de către BNM a datelor operative aferente comerțului exterior cu bunuri și servicii, conform balanței de plăți (pct.2.2.1, compartimentul 2.1 din proiect) de la 65 de zile la 60 de zile. BNM susține revizuirea termenului de raportare, având în vedere angajamentele asumate de Republica Moldova în contextul procesului de aderare la Uniunea Europeană și necesitatea alinierii la cerințele privind indicatori statistici. Totodată, pentru a asigura posibilitatea transmiterii datelor operative cu 5 zile mai devreme (comparativ cu termenul actual), este necesară revizuirea corespunzătoare a termenelor de prezentare a datelor de către Biroul Național de Statistică (în continuare - BNS), pentru următoarele lucrări: a. Exporturile și importurile de mărfuri (pct. 43, compartimentul 1.9 din proiect), de la 45 de zile la 40 de zile;	**Se acceptă.** În pct.44 din Secțiunea 1, în coloana 9 la termenul de prezentare a informației „A 45-1 zi” a fost pusă o notă „ Datele privind exporturile și importurile de mărfuri se transmit trimestrial Băncii Naționale a Moldovei la a 40-a zi”. (Pct. 43 a fost renumerotat în pct. 44 în versiunea actuală a Programului).
	83.	b. Rapoartele EI-7 și EI-8 - Exporturile și importurile de servicii (pct.46, compartimentul 1.9 din proiect), de la 52 de zile (propus în proiect) la 50 de zile;	**Se acceptă.**
	84.	c. Raportul 65-auto - Transportul cu mijloacele de transport rutier (pct.81, compartimentul 1.15 din proiect), de la 55 de zile la 50 de zile. În cazul în care termenele de prezentare a lucrărilor menționate nu va fi modificat, BNM nu va putea asigura transmiterea	**Se acceptă.**

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
		datelor operative în termenul de 60 de zile, după cum se propune în PLS pentru anul 2027.	
	85.	2.Cu referire la lucrarea 2.1.2, compartimentul 2.1, menționăm că transmiterea de către BNM a informației statistice aferente sectorului extern (date finale), până la data de 20 septembrie nu este posibilă. Respectiv, propunem stabilirea termenului la data de 23 septembrie, care este în concordanță cu angajamentele asumate de BNM în vederea alinierii la Vademecumul Eurostat privind balanța de plăți	**Se acceptă.**
	86.	3. Referitor la modificarea termenelor de prezentare a datelor statistice aferente Activității asigurătorilor (pct.16, compartimentul 2.1 din proiect), constatăm că termenul de prezentare a datelor anuale pentru anul 2026 se propune a fi modificat din 24 martie în 2 martie, iar pentru datele trimestriale termenul urmează a fi redus de la 55 de zile la 45 de zile de la încheierea perioadei de raportare. BNM susține stabilirea termenului de 2 martie pentru prezentarea datelor anuale, totodată pentru datele trimestriale, se propune modificarea termenului de 45 de zile (propus în proiect) cu cel de 50 de zile, pentru a asigura timpul necesar colectării și validării datelor.	**Se acceptă.**
Comisia Națională a Pieței Financiare (aviz nr. 07-4/3407 din 10.08.2026)	87.	Comunică despre lipsa de obiecții și propuneri	**S-a luat act.**
Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru (aviz nr.36/01-08/1145 din 06.08.2026)	88.	1) În subpct. 2.3 din proiectul hotărârii este stabilit că instituțiile deținătoare de surse de date administrative vor coordona cu Biroul Național de Statistică eventualele modificări ale conținutului și volumului datelor colectate și, la solicitarea acestuia, vor opera ajustări în sursele de date administrative. Această prevedere necesită revizuire, deoarece sintagma „vor opera ajustări în sursele de date	**Se acceptă parțial**. Subpct. 2.3. din proiectul hotărârii a fost completat cu următorul text : „deținătorii de surse de date administrative vor coordona cu autoritatea centrală în domeniul statisticii conținutul și volumul datelor colectate de către aceștia, inclusiv eventualele

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
		administrative" are un caracter general și poate fi interpretată ca instituind obligația modificării structurii sau funcționalităților registrelor și sistemelor informaționale administrative în funcție de necesitățile statistice. Potrivit art. 16 alin. (3) din Legea nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială, deținătorii surselor de date administrative coordonează cu autoritatea centrală în domeniul statisticii conținutul și volumul datelor colectate și, la solicitarea acesteia, includ indicatori suplimentari. În cazul surselor de date administrate de Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru și Instituția Publică Cadastrul Bunurilor Imobile, orice modificare a structurii sau conținutului acestora trebuie efectuată în limitele competențelor legale, ale posibilităților tehnice și financiare disponibile. În context, propunem reformularea subpct. 2.3 după cum urmează: *„Instituțiile deținătoare de surse de date administrative vor coordona cu Biroul Național de Statistică eventualele modificări ale conținutului și volumului datelor colectate de acestea, iar ajustările surselor de date administrative se vor realiza în condițiile și limitele prevăzute de legislația specială care reglementează administrarea acestora."*	modificări ale datelor, și, la solicitarea autorității centrale în domeniul statisticii, vor include indicatori suplimentari". Conținutul completat în subpct. 2.3 a fost preluat expres din art. 16, alin.(3) al Legii 93/2017 cu privire la statistica oficială.
	89.	2) Subpct. 8.2 din Programul de lucrări statistice pentru anul 2027 prevede că datele necesare realizării lucrărilor statistice pot fi obținute prin intermediul platformei de interoperabilitate MConnect sau prin alte mijloace și procedee. În acest context, considerăm oportună clarificarea caracterului subsidiar al utilizării altor modalități de transmitere a datelor, având în vedere necesitatea asigurării unui schimb de date sigur, trasabil și eficient între sistemele informaționale ale autorităților publice. În conformitate cu principiile interoperabilității sistemelor informaționale de stat, schimbul automatizat de date prin platformele de	**Se acceptă.** Subpct 8.2. din proiectul Programului a fost expus în următoarea redacție: „consumul de date din sursele de date administrative și private, se efectuează în conformitate cu prevederile art. 16 și art. 19 a Legii nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială, a Legii nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal, prioritar prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect), potrivit art. 6 alin. (3) din Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
		interoperabilitate urmează să constituie mecanismul prioritar, iar utilizarea altor modalități de transmitere a informațiilor să fie aplicată în situații justificate de imposibilitatea tehnică sau juridică a utilizării mecanismelor automatizate. Drept urmare, propunem completarea subpct. 8.2 după cum urmează: *„Datele necesare realizării lucrărilor statistice se obțin, cu prioritate, prin intermediul platformelor de interoperabilitate, inclusiv MConnect, iar în cazul imposibilității utilizării acestora din motive tehnice sau juridice, prin alte mijloace și procedee, în condițiile legislației aplicabile.”*	interoperabilitate, iar în cazul imposibilității utilizării acesteia, schimbul de date se realizează prin alte mijloace și procedee cu respectarea standardelor naționale de securitate cibernetică”.
	90.	3) Subpct 12.4 din Programul de lucrări statistice pentru anul 2027 nu este suficient justificat în raport cu obiectivul urmărit și poate genera percepția unui tratament diferențiat prin enumerarea expresă a unor categorii de persoane (studenți, pensionari, foști colaboratori). Recomandăm reformularea prevederii într-o manieră neutră, axată pe competențele și disponibilitatea persoanelor care pot fi contractate, fără a face referire la categorii specifice.	**Se acceptă.** Subpct 12.4. din proiectul Programului a fost expus în următoarea redacție: „să contracteze personal adițional pentru colectarea de date necesare producerii de statistici oficiale”.
	91.	4) Subpct. 17.3 din Programul de lucrări statistice pentru anul 2027 prevede elaborarea raportului privind realizarea Programului de lucrări statistice și prezentarea acestuia Guvernului până în data de 1 iunie 2027. Constatăm o posibilă eroare materială în stabilirea termenului de raportare, fiindcă Programul supus avizării vizează realizarea lucrărilor statistice pentru anul 2027, iar raportarea privind executarea acestuia urmează a fi efectuată după finalizarea perioadei de referință. În vederea asigurării corectitudinii cronologice a prevederii și evitării unei situații în care raportarea ar avea loc înainte de finalizarea anului de implementare a Programului, recomandăm ajustarea termenului indicat. Astfel, propunem substituirea sintagmei „*1 iunie 2027*” cu sintagma „*1 iunie 2028*”.	**Se acceptă.** Subpct 17.3. din proiectul Programului a fost expus în următoarea redacție: „elaborarea de către BNS, cu participarea instituțiilor antrenate în implementarea prezentului Program, a raportului privind realizarea Programului și prezentarea acestuia la Guvern până la 1 iunie 2028”.

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
		Totodată, notăm că, dacă intenția autorului proiectului a fost ca până la data de 1 iunie 2027 să fie elaborat un raport intermediar privind stadiul de executare a Programului în primele cinci luni ale anului 2027, considerăm necesar ca acest aspect să fie prevăzut în mod expres în proiect, prin indicarea caracterului intermediar al raportului și a perioadei de referință, pentru a evita orice ambiguitate cu privire la obiectul și termenul raportării.	
	92.	5)În Programul de lucrări statistice pentru anul 2027 și pe parcursul proiectului sunt utilizate sintagme precum *„date prezentate de”* și *„date furnizate de”*. În acest context, considerăm oportună completarea Programului cu o prevedere generală privind delimitarea responsabilităților între instituțiile furnizoare de date administrative și producătorii statisticilor oficiale, în vederea asigurării unei aplicări uniforme și evitării unor interpretări privind atribuirea responsabilității pentru rezultatele statistice elaborate. Astfel, instituțiile deținătoare ale surselor administrative urmează să răspundă pentru veridicitatea, integritatea și actualitatea datelor furnizate în limitele competențelor stabilite de legislația specială, iar producătorii statisticilor oficiale urmează să poarte responsabilitatea pentru metodologia de prelucrare, interpretarea statistică și indicatorii statistici publicați. În acest sens, propunem completarea Programului cu următoarea prevedere: *„Instituțiile deținătoare de surse de date administrative răspund, în limitele competențelor stabilite de legislație, pentru veridicitatea, integritatea şi actualitatea datelor administrative furnizate, iar producătorii statisticilor oficiale răspund pentru metodologia de prelucrare statistică, elaborarea și diseminarea indicatorilor statistici.”*.	**Se acceptă.** Subpct. 7.3. din proiectul Programului a fost completat cu următorul text: „Furnizorii de date administrative și private sunt obligați să asigure, în limitele competențelor și responsabilităților stabilite de legislație, calitatea datelor furnizate producătorilor de statistici oficiale. Producătorii de statistici oficiale utilizează datele furnizate în scopuri statistice și asigură calitatea statisticilor oficiale produse în conformitate cu prevederile Legii nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială”.

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
	93.	6) La poziția 118 din tabelul II *„Lucrările executate, informațiile și datele furnizate de către Banca Națională a Moldovei, ministere, alte autorități ale administrației publice centrale și alte entități pentru elaborarea și diseminarea statisticilor oficiale”*, aferentă informațiilor privind datele spațiale și serviciile de rețea descrise prin metadate pe geoportalul infrastructurii naționale de date spațiale „geoportalinds.gov.md”, care urmează a fi prezentate de Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru, propunem modificarea următoarelor rubrici. În rubrica *„Metoda de prezentare a datelor în adresa Biroului Național de Statistică”,* sintagma *„Servicii web”* se va substitui cu textul *„Servicii web/Format electronic”*, având în vedere specificul datelor gestionate și necesitatea asigurării transmiterii acestora prin intermediul resurselor informaționale disponibile. În rubrica *„Termenul de prezentare a datelor în adresa Biroului Național de Statistică”*, propunem substituirea termenelor *„30 martie”* cu *„30 iunie”,* iar *„30 septembrie”* cu *„31 decembrie”*. Modificările propuse sunt necesare pentru asigurarea unui termen realist de pregătire, actualizare și transmitere a informațiilor statistice, ținând cont de procesele de colectare, verificare și sistematizare a datelor spațiale administrate de Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru. Având în vedere cele expuse, Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru susține proiectul de hotărâre de Guvern, cu luarea în considerare a propunerilor și observațiilor formulate în prezentul aviz.	**Se acceptă.** (Pct. 118 în versiunea actuală a Programului a fost renumerotat în pct. 121).
Agenția de Guvernare Electronică (aviz nr.3007-245 din 11.08.2026)	94.	Formulăm următoarele obiecții și propuneri la proiectul Programului: La Capitolul III „Implementarea Programului”, sbp. 8.2, activitatea de consum de date este expusă în următoarea redacție: „consumul de date din sursele de date administrative	**Se acceptă.** Subpct 8.2. din proiectul Programului a fost expus în următoarea redacție: „consumul de date din sursele de date administrative și private, se

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
		și private, în conformitate cu prevederile art. 16 din Legea nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială (inclusiv prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect) sau prin alte mijloace și procedee, dacă transmiterea nu poate fi efectuată prin intermediul platformei respective)". Constatăm că redacția respectivă este preluată din sbp. 8.2. din Programul de lucrări statistice pentru anul 2026, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 758/2025. Cu toate acestea, considerăm necesar să menționăm că, potrivit art. 6 alin. (3) din Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate, participanții publici la schimbul de date sunt obligați să efectueze schimbul de date prin intermediul platformei de interoperabilitate și să asigure condițiile tehnice necesare realizării acestuia. Astfel, schimbul prin platforma de interoperabilitate (MConnect) constituie regula, iar recurgerea la alte mijloace reprezintă o excepție admisibilă doar în măsura în care transmiterea nu poate fi realizată tehnic prin platformă. Formularea actuală așază pe picior de egalitate platforma și „alte mijloace și procedee", diminuând caracterul de regulă al schimbului prin MConnect. Astfel, se propune actualizarea subpunctului respectiv și expunerea acestuia în următoarea redacție: *„8.2. consumul de date din sursele de date administrative și private, în conformitate cu prevederile art. 16 din Legea nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială, realizat, de regulă, prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect), potrivit art. 6 alin. (3) din Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate; în mod excepțional, atunci când transmiterea nu poate fi efectuată tehnic prin intermediul platformei, schimbul se realizează prin alte mijloace și procedee, cu justificarea imposibilității tehnice".*	efectuează în conformitate cu prevederile art. 16 și art. 19 a Legii nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială, a Legii nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal, prioritar prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect), potrivit art. 6 alin. (3) din Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate, iar în cazul imposibilității utilizării acesteia, schimbul de date se realizează prin alte mijloace și procedee cu respectarea standardelor naționale de securitate cibernetică".
	95.	*2.*Pe cuprinsul proiectului, în special în Secțiunea II a Capitolului VI și în antetul coloanei privind metoda de prezentare a datelor, denumirea platformei este utilizată	**Se acceptă.**

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
		neuniform, sub formele *„platforma de interoperabilitate (MConnect)”, „platforma MConnect” și „schimb de date prin platforma MConnect”.* În vederea asigurării rigorii terminologice și a corespunderii cu denumirea consacrată prin Legea nr. 142/2018 și prin Hotărârea Guvernului nr. 211/2019, propunem uniformizarea denumirii pe tot cuprinsul proiectului Programului, prin folosirea, la prima utilizare, a formei complete - *„platforma de interoperabilitate (MConnect)”, urmată de abrevierea „(în continuare - MConnect)”.*	
	96.	3.Constatăm că un număr semnificativ de fluxuri de date administrative furnizate BNS de către participanți publici (Secțiunea II a Capitolului VI) sunt prevăzute a fi prezentate pe „*suport de hârtie*” ori prin schimburi de tip „*format electronic (Excel)*”, deși acestea reprezintă schimburi de date între participanți publici, cărora le este aplicabilă obligația prevăzută la art. 6 alin. (3) din Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate. Menținerea acestor modalități contravine obiectivului de transformare digitală și principiului potrivit căruia datele se solicită și se furnizează prin MConnect, cu reducerea corespunzătoare a sarcinii administrative. În măsura fezabilității tehnice și a existenței unui scenariu de schimb automatizat de date, propunem migrarea progresivă a acestor fluxuri către MConnect sau către servicii web integrate cu aceasta, cu excluderea treptată a suportului de hârtie și a schimburilor ad-hoc. AGE își exprimă disponibilitatea de a acorda suportul metodologic și tehnic necesar pentru conectarea instituțiilor furnizoare și configurarea scenariilor de schimb aferente.	**Se acceptă parțial.** Prezentarea datelor pe „suport de hârtie” a fost exclusă din Secțiunea 2 a Programului, pe când prezentarea datelor în “Format electronic” s-a păstrat în exclusivitate la lucrări și informații: care sunt furnizate în formă de date agregate, nu sunt relevante și fezabile pentru consum prin MConnect, și care funcționează în bază de interpelări la nivel de înregistrări individuale.
	97.	4.Fluxurile din Secțiunea II care presupun transmiterea de „Date individuale” prin MConnect trebuie să se fundamenteze pe scenarii de schimb de date, cu invocarea unui scop și a unui temei legal pentru prelucrarea seturilor de date solicitate, în	**Se acceptă.** Pct. 9 din Nota de fundamentare a fost completat cu text în următoarea redacție: „Consumul de date din

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
		conformitate cu principiul legalității schimbului de date consacrat la art. 4 lit. c) din Legea nr. 142/2018 și cu respectarea principiului minimului necesar. Propunem completarea corespunzătoare a notei de fundamentare cu mențiunea că accesarea, prin MConnect, a datelor cu caracter individual se realizează exclusiv în baza scenariilor de schimb de date în limita temeiului legal invocat, aspectele privind protecția datelor cu caracter personal urmând a fi examinate de Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal.	sursele de date administrative și private se efectuează în conformitate cu prevederile art. 16 și art.19 a Legii nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială, art. 6 din Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate, a Legii nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal, recepționate de la instituțiile incluse în Capitolul VI, Secțiunea 2. *„Lucrările executate, informațiile și datele furnizate de către BNM, ministere, alte autorități ale administrației publice centrale și alte entități pentru elaborarea și diseminarea statisticilor oficiale”,* prioritar prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect), iar în cazul imposibilității utilizării acesteia, schimbul de date se realizează prin alte mijloace și procedee cu respectarea standardelor naționale de securitate cibernetică;”
Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații (aviz nr. 01-DRA/1518 din 04.08.2026)	98.	Comunică despre susținerea acestuia fără obiecții și careva propuneri.	**S-a luat act.**
Instituția publică „Agenția Servicii Publice” (aviz nr. 01/7038 din 07.08.2026)	99.	Comunică următoarele. La acţiunile stipulate în Capitolul VI „Lucrările, instituțiile responsabile şi termenele de realizare”, secțiunea I „Cercetări statistice şi alte lucrări realizate în anul 2027 de către Biroul Naţional de Statistică”, subsecțiunea 1.1 „Statistica populaţiei şi a migraţiei”: 1. La titlul de lucrări statistice nr. 2 : „Numărul născuţilor-vii după grupa de vârstă a mamei şi rangul născutului în anul 2026”, rubrica (coloana) 3: „Datele prezentate de Agenţia Naţională pentru Sănătate Publică, Agenţia Servicii Publice”,	**Nu se accepta.** Coloana 3 a Secțiunii 1 „Cercetări statistice şi alte lucrări realizate în anul 2027 **de către Biroul Naţional de Statistică**” conține generic doar denumirea sursei de date/instituției/instituțiilor care transmit datele către BNS, fără a avea scop de delimitare a competențelor instituționale - acestea însă fiind reflectate în Secțiunea 2 a Proiectului PLS unde este detaliat specificat pentru fiecare sursă ce date, cu care dezagregări și în ce termene

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
		considerăm necesară delimitarea competenţelor autorităţilor desemnate, după cum urmează: „Datele prezentate de Agenţia Naţională pentru Sănătate Publică (după grupa de vârstă a mamei şi rangul nou-născutului), Agenţia Servicii Publice (numărul nou-născuţilor după grupa de vârstă a mamei)". Totodată, din rubrica (coloana) 4: „Pe ţară, medii de reşedinţă, regiuni de dezvoltare, în profil teritorial: raioane, sexe, vârstă a mamei, starea civilă a mamei, etc." de exclus cuvintele „starea civilă a mamei".	sunt furnizate către BNS de către autoritățile publice centrale/instituții , în speță subsecțiunile ***2.9.1. Agenția Națională pentru Sănătate Publică*** și **2.13. Instituţia publică „Agenția Servicii Publice"**. Totodată, cuvintele „starea civilă a mamei" nu pot fi excluse din col. 4, deoarece ASP reprezintă singura sursă a datelor despre starea civilă a populației, care sunt solicitate și conform cerințelor UE.
	100.	2. La titlul de lucrări statistice nr. 3: „Decedați pe cauze de deces", rubrica (coloana) 3: „Datele prezentate de Agenția Națională pentru Sănătate Publică, Agenția Servicii Publice", de exclus cuvintele: „Agenția Servicii Publice", întrucât conținutul actelor de deces nu conțin informații cu privire la cauza decesului. Astfel, Agenția Servicii Publice nu are competente legale de furnizare a unor astfel de informații.	**Nu se acceptă.** La elaborarea lucrării statistice nr. 3 „Decedați pe cauze de deces în anul 2026" a subsecțiunii 1.1 „Statistica populaţiei şi a migraţiei", Secțiunea 1 „Cercetări statistice și alte lucrări realizate în anul 2027 de către Biroul Național de Statistică" este utilizată și informația Agenția Servicii Publice de la lucrarea nr. 117 a Secțiunii 2 "Lucrările executate, informațiile și datele furnizate de către Banca Națională a Moldovei, ministere, alte autorități ale administrației publice centrale și alte entități pentru elaborarea și diseminarea statisticilor oficiale", până la funcționalitatea deplină a Sistemului informațional eCMND al Agenției Naționale pentru Sănătate Publică, pentru asigurarea furnizării setului complet de date comparabile respective, necesare la elaborarea statisticilor demografice, confirmată de către Biroul Național de Statistică.

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (aviz nr.05-4535 din 07.08.2026)	101.	Comunică lipsa de obiecții și propuneri în acest sens.	**S-a luat act.**
Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal (aviz nr. 04-01/3011 din 14.08.2026)	102.	Comunică despre lipsa obiecțiilor.	**S-a luat act.**
Congresul Autorităților Locale din Moldova (aviz nr. 284 din 13.08.2026)	103.	Consideră că proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Programului de lucrări statistice pentru anul 2027 poate fi propus pentru aprobare.	**S-a luat act.**
Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova (aviz nr. 03-02/525 din 04.08.2026)	104.	În contextul implementării noilor Norme metodologice de utilizare a Clasificatorului Activităților din Economia Moldovei (CAEM Rev. 2.1), să fie extinsă dezagregarea datelor statistice publicate de Biroul Național de Statistică. În acest sens, propunem dezagregarea mai detaliată a datelor statistice privind: • **ocuparea forței de muncă**, inclusiv numărul locurilor de muncă create, ocupate și lichidate;	**Se acceptă parțial.** Indicatorii de ocupare a forței de muncă, în baza rezultatelor Anchetei Forței de Muncă - sursa de date pentru măsurarea ***ofertei*** de forță de muncă, sunt dezagregate pe activități economice conform CAEM 2 și vor fi produse conform CAEM Rev.2.1 odată cu implementarea acestuia. Informația cu privire la locurile de muncă create sau lichidate nu face parte din spectrul de tematici acoperite de cerințele statisticilor oficiale atât la nivel internațional, cât și UE. În schimb, statisticile privind locurile de muncă vacante sunt parte din statistica oficială și colectarea acestora este inclusă în proiectul PLS 2027 (lucrarea nr.10 din Secțiunea 1), în bază de instrumentar statistic aliniat la cerințele UE.

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
			De asemenea, în conformitate cu Legea 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj, evidența locurilor de muncă create sau lichidate este în responsabilitatea ANOFM cu subdiviziunile sale teritoriale.
	105.	• **salariile,** inclusiv repartizarea salariaților după mărimea salariului, pe grupe, clase și forma de proprietate.	**Se acceptă parțial.** Producerea de date statistice privind repartizarea efectivului de salariați conform mărimii salariului calculat pentru septembrie 2027 este inclusă în proiectul PLS la lucrarea nr. 10.4 din Secțiunea 1. Producerea datelor cu dezagregări mai detaliate ar mări considerabil volumul eșantionului, și respectiv sarcina de răspuns pe respondenți, ce contravine principiilor fundamentale ale statisticii oficiale, stipulate în Articolul 5 al Legii 93/2017 cu privire la statistica oficială (*sarcină neexcesivă pentru respondenți*), dar și a solicitărilor permanente din partea mediului de afaceri de a reduce presiunea informațională.
	106.	Totodată, solicităm dezagregarea datelor statistice privind **pensiile**, inclusiv repartizarea beneficiarilor după mărimea pensiei, tipul pensiei și sex. Considerăm că disponibilitatea unor astfel de date statistice va permite o analiză mai aprofundată a evoluției pieței muncii, a nivelului de remunerare și a protecției sociale a cetățenilor. Totodată, aceste informații vor constitui un suport important pentru partenerii sociali în desfășurarea negocierilor colective.	**Se acceptă.** Conform pct.128 din Secțiunea 2 al Programului, coloana 4, datele privind beneficiarii de pensii și mărimea medie a acestora sunt furnizate de Casa Națională de Asigurări Sociale pe sexe și tipuri de pensii. Datele sunt diseminate cu regularitate de BNS în Statbank.
Confederația Națională a	107.	Comunică următoarele. **I. Apreciere generală**	**Se acceptă parțial.**

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Patronatului din Moldova (aviz nr. 09/1-95 din 14.08.2026)		CNPM salută eforturile BNS de a extinde utilizarea surselor de date administrative (SDA) și private în locul cercetărilor statistice directe, precum și demersul de aliniere a statisticii naționale la acquis-ul UE și la Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029. De asemenea, este apreciată excluderea din Program a 9 lucrări statistice din Secțiunea I și a 3 lucrări din Secțiunea II, considerate a nu (mai) fi relevante pentru statistica oficială. Cu toate acestea, CNPM constată că proiectul PLS 2027 introduce, în paralel, 20 de lucrări statistice noi în Secțiunea I (dintre care o parte cu respondenți din rândul întreprinderilor) și 8 lucrări noi în Secțiunea II, fără ca nota de fundamentare să prezinte o evaluare comparativă a sarcinii nete de raportare rezultate pentru mediul de afaceri. În aceste condiții, obiectivul declarat la pct. 4 și pct. 12.3 din Program – „asigurarea sarcinii de răspuns neexcesive asupra respondenților" – nu poate fi verificat pe baze cantitative.	La elaborarea Programului de lucrări statistice pentru anul 2027 (PLS) s-a ținut cont de principiul asigurării unei sarcini de răspuns neexcesive asupra respondenților, stipulat în Articolul 5 al Legii 93/2017 cu privire la statistica oficială (*sarcină neexcesivă pentru respondenți*), inclusiv prin extinderea utilizării surselor de date administrative. În prezent, BNS realizează lucrări experimentale privind utilizarea datelor deținute de Serviciul Fiscal de Stat pentru producerea statisticilor privind câștigurile salariale și numărul de personal. În funcție de rezultatele acestor lucrări și în cazul confirmării calității și suficienței datelor administrative, BNS va examina posibilitatea substituirii totale sau parțiale a cercetărilor statistice directe aferente, cu reducerea corespunzătoare a sarcinii de raportare pentru mediul de afaceri. Totodată, pentru perioada 2027–2028 sunt planificate activități de dezvoltare a unor metode de evaluare a sarcinii de răspuns pentru respondenți, care vor permite fundamentarea ulterioară a măsurilor de optimizare a raportării statistice. Totodată, în prezent, BNS, împreună cu Instituția Publică „Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe" (CTIF), administratorul platformei de raportare electronică (raportare.gov.md) examinează posibilitatea precompletării chestionarelor statistice cu date existente din alte chestionare și surse de date administrative, în vederea optimizării sarcinii asupra entităților. Menționăm că, în proiectul PLS, în Secțiunea 1 au fost:

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
			- **incluse 21 lucrări noi**, dintre care doar două cercetări statistice suplimentare se referă la raportarea de către mediul de afaceri și anume: (i) *Cercetarea „Ancheta integrată în agricultură”;* *(ii)Cercetarea privind structura câștigurilor salariale* care se va realiza o dată la 4 ani în conformitate cu cerințele UE; În acest context, introducerea acestor două lucrări statistice noi în PLS 2027 este determinată, în principal, de necesitatea asigurării producției unor indicatori statistici prevăzuți de cerințele statistice ale Uniunii Europene, precum și de necesitatea dezvoltării și modernizării sistemului statistic național. - **excluse 9 lucrări**, dintre care trei cercetări statistice se referă la raportarea de către mediul de afaceri: (*i*) *Câștigurile salariale și costul forței de muncă*; (*ii*) *Fondul locativ;* *(iii) Structura lucrărilor de construcții executate.* Astfel, la elaborarea PLS 2027 s-a ținut cont de principiul *”asigurarea sarcinii de răspuns neexcesive asupra respondenților”*.
	108.	**II. Constatări privind normele cu impact asupra mediului de afaceri și propuneri de îmbunătățire.** În baza analizei Capitolului VI al Programului (Secțiunile I și II), CNPM identifică următoarele prevederi cu impact potențial negativ asupra mediului de afaceri, pentru fiecare fiind formulată o propunere de îmbunătățire:	**Se acceptă parțial.** Situațiile financiare - nu sunt cercetări statistice, acestea sunt colectate de BNS conform Legii contabilității și raportări financiare nr. 287/2017, care stabilește cercul de entități care sunt obligate să le prezinte. 2-INV„Cu privire la investiții”- investiții în active imobilizate, se va examina pentru anul 2027

<table>
<tr><th>Participantul la avizare, consultare publică, expertizare</th><th>Nr. crt.</th><th>Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei</th><th>Argumentarea autorului proiectului</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><th>Nr.crt.</th><th>Prevederea din proiectul PLS 2027</th><th>Impact identificat asupra mediului de afaceri</th><th>Propunerea CNPM</th></tr>
<tr><td>1</td><td>Pondere ridicată a cercetărilor statistice cu caracter exhaustiv (obligatorii pentru toți respondenții eligibili), în locul cercetărilor prin sondaj: pct. 62 (Investiții în active imobilizate, 1-INV – 50 000 entități), pct. 106 (situații financiare – cca 69 650 entități), pct. 56 (indicatori energetică, 1-BE – 19 780 entități), pct. 54 (PRODMOLD-A – 6 350 entități), pct. 80 (transport rutier – 11 000 entități).</td><td>Sarcină de raportare disproporționat de mare pentru întreprinderile mici și mijlocii, care nu dispun de resurse administrative dedicate pentru completarea repetată a chestionarelor statistice.</td><td>Trecerea graduală, cu prag revizuit periodic (ex. sub 20 de salariați), de la cercetare exhaustivă la cercetare prin eșantion reprezentativ, însoțită de un calendar public de reducere a numărului de respondenți pentru fiecare din cercetările menționate.</td></tr>
</table>
</td><td>posibilitatea de colectare a datelor pe un cerc mai restrâns de respondenți sau prin eșantion.

1-BE „Balanța energetică” - se vor colecta datele pentru anul 2026 de la entitățile cu 10 și mai mulți salariați.
Transport rutier - în prezent au loc calculele experimentale privind substituirea cercetării 1-tr. (auto). Astfel, se planifică excluderea cercetării statistice nominalizate pentru anul de referință 2027.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Participantul la avizare, consultare publică, expertizare</th><th>Nr. crt.</th><th>Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei</th><th>Argumentarea autorului proiectului</th></tr>
<tr><td></td><td>109.</td><td>
<table>
<tr><th>Nr.crt.</th><th>Prevederea din proiectul PLS 2027</th><th>Impact identificat asupra mediului de afaceri</th><th>Propunerea CNPM</th></tr>
<tr><td>2</td><td>Introducerea, ca lucrare statistică nouă, a „Cercetării privind structura câștigurilor salariale” (SCS, pct. 12) – 15 000 de entități, cercetare prin sondaj.</td><td>Sarcină suplimentară netă asupra întreprinderilor, care se adaugă cercetării deja existente M1 (pct. 10 – 10 000 respondenți) cu indicatori parțial similari privind câștigurile salariale.</td><td>Evaluarea posibilității de a acoperi indicatorii SCS prin extinderea/adaptarea chestionarului M1 și a surselor administrative (Forma IPC21), pentru a evita solicitarea acelorași informații prin două instrumente distincte adresate acelorași entități.</td></tr>
</table>
</td><td>Se acceptă parțial.

Cercetarea statistică Structura câștigurilor salariale, este o cercetare nouă, obligatorie a fi realizată în contextul aderării la UE, și se va realiza o dată la 4 ani, conform rundei UE (fixată în timp), în corespundere cu Regulamentele 2025/941 și 2025/1526. Conform cerințelor UE, aceasta prevede colectarea datelor individuale, la nivel de salariat (pe un eșantion de entități și eșantion de salariați la nivel de entitate) cu privire la vechimea în întreprindere, durata contractului de muncă, timpul de muncă, salariu de bază, sporuri, drepturi în natură etc. - informații care nu sunt disponibile la moment în Forma IPC21 și nici în altă sursă de date administrative, sau cu atât mai mult în cercetarea M1.
Menționăm că, pentru a reduce sarcina de raportare pe mediul de afaceri, pentru anul 2027 a fost exclusă din PLS lucrarea Câștigurile salariale și costul forței de muncă (M3), care se realiza anual. În același timp, pentru a renunța treptat la cercetarea M1 și simplificarea/reducerea raportării privind salarizarea, BNS este în proces de discuție cu Ministerul Finanțelor și Serviciul Fiscal de Stat referitor la colectarea informațiilor suplimentare în cadrul formularului IPC21 în special cu privire la timpul de muncă (pentru toate entitățile) și câștigul salarial al rezidenților parcului IT (pentru fiecare salariat)</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Participantul la avizare, consultare publică, expertizare</th><th>Nr. crt.</th><th>Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei</th><th>Argumentarea autorului proiectului</th></tr>
<tr><td></td><td>110.</td><td>
<table>
<tr><th>Nr. crt.</th><th>Prevederea din proiectul PLS 2027</th><th>Impact identificat asupra mediului de afaceri</th><th>Propunerea CNPM</th></tr>
<tr><td>3</td><td>Introducerea „Anchetei integrate în agricultură” (pct. 79) – 4 000 de exploatații agricole, cercetare pilot nouă, precum și continuarea unui număr mare de cercetări agricole paralele (pct. 68–78).</td><td>Cumulul de cercetări agricole distincte (producție vegetală, zootehnie, achiziții, activitate economică, micii producători) generează solicitări repetate către aceleași gospodării/întreprinderi agricole, în perioade apropiate ale anului.</td><td>Consolidarea, acolo unde este posibil, a chestionarelor agricole tematice într-un instrument unic de raportare anuală, cu module distincte, și publicarea unui calendar unic de colectare pentru sectorul agricol.</td></tr>
</table>
</td><td>Se acceptă parțial.

Ancheta integrată în agricultură (AIA) se realizează o dată la trei ani conform Regulamentului (UE) 2018/1091 privind statisticile integrate referitoare la ferme).
Aceasta are un rol important în asigurarea informațiilor structurale și integrate privind exploatațiile agricole, necesare pentru fundamentarea politicilor naționale în domeniul agriculturii și pentru dezvoltarea statisticii agricole conform standardelor UE. Cercetarea este complementară cercetărilor agricole curente, care asigură date privind evoluția producției și a altor indicatori sectoriali și nu pot fi integral substituite prin AIA sau prin surse administrative. Totodată, BNS aplică în mod constant măsuri de eficientizare a statisticilor agricole (de exemplu: în 2024 o cercetare a fost exclusă, iar alte 8 au fost comasate ca urmare a utilizării surselor alternative de date și a optimizării proceselor statistice).</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Participantul la avizare, consultare publică, expertizare</th><th>Nr. crt.</th><th>Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei</th><th>Argumentarea autorului proiectului</th></tr>
<tr><td></td><td>111.</td><td>
<table>
<tr><th>Nr. crt.</th><th>Prevederea din proiectul PLS 2027</th><th>Impact identificat asupra mediului de afaceri</th><th>Propunerea CNPM</th></tr>
<tr><td>4</td><td>Chestionarul „Costuri și cheltuieli ale entităților” (5-C, pct. 98) – caracter exhaustiv pentru entitățile cu peste 19 salariați și pentru toate entitățile cu cotă de stat, cu raportare trimestrială și termen de depunere la a 57-a zi.</td><td>Suprapunere parțială a indicatorilor solicitați cu cei din ASA (pct. 96), 2-INV (pct. 63) și CONS-TS (pct. 65), pentru aceleași categorii de întreprinderi, ceea ce multiplică efortul de raportare pentru date de natură financiară similară.</td><td>Realizarea unei analize de suprapunere a indicatorilor între 5-C, ASA, 2-INV și CONS-TS și, acolo unde este posibil, preluarea datelor comune direct din situațiile financiare deja depuse, fără o cercetare statistică separată.</td></tr>
</table>
</td><td>Se acceptă parțial.

Se constată o suprapunere limitată a unor indicatori între chestionarele statistice 5-C și ASA, însă acestea diferă substanțial prin periodicitate, scop, nivel de detaliere și cercul de cuprindere. Chestionarul 5-C se realizează trimestrial, cu un cerc de cuprindere mai restrâns, în timp ce ASA se realizează anual și include un set mai complex de indicatori, precum și un cerc de cuprindere mai extins. Totodată, doar o parte redusă a indicatorilor din ASA (de exemplu, cifra de afaceri și stocurile de produse finite) poate fi identificată în situațiile financiare anuale.

În ceea ce privește CONS-TS și 2-INV, indicatorii solicitați în cadrul acestor cercetări nu se suprapun cu cei din 5-C, ASA sau din situațiile financiare, fiind necesari pentru asigurarea informației statistice specifice domeniilor cercetate. Prin urmare, preluarea integrală a datelor din situațiile financiare sau din alte cercetări statistice nu poate substitui, la etapa actuală, raportarea distinctă a informațiilor solicitate prin aceste chestionare.

Totodată, în vederea reducerii sarcinii de raportare asupra entităților, BNS examinează, în comun cu Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe, administratorul platformei de raportare electronică raportare.gov.md, posibilitatea precompletării chestionarelor statistice cu date disponibile din alte cercetări statistice sau din situațiile financiare deja raportate. Implementarea unei astfel de soluții,</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Participantul la avizare, consultare publică, expertizare</th><th>Nr. crt.</th><th>Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei</th><th>Argumentarea autorului proiectului</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>acolo unde există corespondență conceptuală, metodologică și tehnică între date, va permite evitarea solicitării repetate a informațiilor și optimizarea procesului de raportare, fără a afecta calitatea și comparabilitatea statisticilor oficiale.

În acest context, propunerea privind analiza suprapunerilor și valorificarea datelor deja disponibile este susținută ca direcție de optimizare, însă nu poate fi aplicată uniform tuturor indicatorilor și cercetărilor statistice.</td></tr>
<tr><td></td><td>112.</td><td><table>
<tr><th>Nr.crt.</th><th>Prevederea din proiectul PLS 2027</th><th>Impact identificat asupra mediului de afaceri</th><th>Propunerea CNPM</th></tr>
<tr><td>5</td><td>Nota de fundamentare estimează impactul financiar al Programului doar pentru bugetul BNS și al altor autorități publice (104 253,5 mii lei), fără o estimare a costurilor de conformare</td><td>Lipsa unei evaluări cantitative a sarcinii administrative asupra respondenților face dificilă aprecierea reală a impactului asupra mediului de afaceri și a progresului anunțat privind</td><td>Introducerea, în nota de fundamentare a viitoarelor programe anuale, a unei estimări a costului de conformare pentru respondenți (de tip Standard</td></tr>
</table></td><td>Se acceptă parțial.

Suma de 104 253,5 mii lei prezentată în Nota de fundamentare a fost ajustată, astfel în versiunea actuală aceasta constituie 95 369,70 mii lei. Suma indicată în Notă reprezintă costurile financiare asociate procesului de realizare a lucrărilor statistice prevăzute în Programul de lucrări statistice pentru anul 2027 de către BNS. În prezent, nu există un mecanism/metodologie aprobat(ă) pentru evaluarea sarcinii administrative suportate de respondenți și estimarea costurilor aferente, ceea ce nu permite determinarea și fundamentarea obiectivă a acestora.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Participantul la avizare, consultare publică, expertizare</th><th>Nr. crt.</th><th>Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei</th><th>Argumentarea autorului proiectului</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td></td><td>suportate de întreprinderi pentru completarea chestionarelor.</td><td>reducerea acestei sarcini.</td><td>Cost Model, utilizat la nivelul UE), cu raportare a evoluției anuale a acestui indicator.</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
<tr><td></td><td>113.</td><td>
<table>
<tr><th>Nr.crt.</th><th>Prevederea din proiectul PLS 2027</th><th>Impact identificat asupra mediului de afaceri</th><th>Propunerea CNPM</th></tr>
<tr><td>6</td><td>Menținerea raportării pe suport de hârtie pentru o parte din informațiile prezentate BNS de către unele autorități publice (ex. pct. 43–45, 56–63, 66, 71–74, 83–98 din Secțiunea II).</td><td>Digitalizarea incompletă a fluxurilor administrative întârzie disponibilitatea datelor și poate genera solicitări suplimentare de clarificare adresate direct entităților economice, atunci când datele administrative</td><td>Stabilirea unui termen-limită pentru trecerea integrală la schimbul electronic de date (platforma MConnect/servicii web) pentru toate lucrările din Secțiunea II, cu prioritate pentru</td></tr>
</table>
</td><td>Se acceptă.

În Secțiunea 2 datele vor fi furnizate de instituțiile publice în format electronic, suportul de hârtie fiind eliminat.

Totodată pct.8.2 din proiectul Programului a fost ajustat în următoarea redacție: „consumul de date din sursele de date administrative și private, se efectuează în conformitate cu prevederile art. 16 și art. 19 a Legii nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială, a Legii nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal, prioritar prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect), potrivit art. 6 alin. (3) din Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate, iar în cazul imposibilității utilizării acesteia, schimbul de date se realizează prin alte mijloace și procedee cu respectarea standardelor naționale de securitate cibernetică”.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Participantul la avizare, consultare publică, expertizare</th><th>Nr. crt.</th><th>Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei</th><th>Argumentarea autorului proiectului</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td><table><tr><td></td><td></td><td>sunt incomplete sau depășite.</td><td>domeniile cu impact direct asupra mediului de afaceri (sănătate, muncă, mediu, construcții).</td></tr></table></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td>114.</td><td><table><tr><th>Nr.crt.</th><th>Prevederea din proiectul PLS 2027</th><th>Impact identificat asupra mediului de afaceri</th><th>Propunerea CNPM</th></tr><tr><td>7</td><td>Lucrarea nr. 35 din Secțiunea II – date privind activitatea freelancerilor (Legea nr. 228/2025), raportare trimestrială de la Serviciul Fiscal de Stat.</td><td>Nu este specificat expres că informațiile vor fi preluate integral din declarațiile deja depuse la organul fiscal, existând riscul perceperii acesteia ca temei pentru o obligație de raportare statistică suplimentară,</td><td>Confirmarea expresă, în textul Programului sau în nota de fundamentare, că datele privind freelancerii se preiau exclusiv din sursa administrativă existentă, fără nicio</td></tr></table></td><td>Se acceptă.

În Secțiunea 2 „Lucrările executate, informațiile și datele furnizate de către BNM, ministere, alte autorități ale administrației publice centrale și alte entități pentru elaborarea și diseminarea statisticilor oficiale” sunt prevăzute doar datele din surse administrative care urmează a fi prezentate de instituții publice în adresa BNS. Astfel, în Secțiunea 2 nu sunt prevăzute raportări directe de către respondenți în adresa BNS.
Cu titlu de informare, întru micșorarea presiunii informaționale asupra respondenților BNS utilizează deja datele administrative colectate pentru alte scopuri (supraveghere, impozitare, etc.) de către autoritățile menționate în Secțiunea 2 , fără a implementa cercetări statistice.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Participantul la avizare, consultare publică, expertizare</th><th>Nr. crt.</th><th>Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei</th><th>Argumentarea autorului proiectului</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td><table><tr><td></td><td></td><td>directă, din partea persoanelor care desfășoară activitate economică independentă.</td><td>obligație de raportare directă suplimentară din partea acestora.</td></tr></table></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td>115.</td><td><table><tr><th>Nr.crt.</th><th>Prevederea din proiectul PLS 2027</th><th>Impact identificat asupra mediului de afaceri</th><th>Propunerea CNPM</th></tr><tr><td>8</td><td>Termenele de prezentare a informațiilor variază semnificativ între cercetări (de la a 10-a zi până la a 65-a zi), fără un criteriu vizibil legat de complexitatea administrativă a datelor solicitate de la întreprinderile mici.</td><td>Termenele scurte (ex. a 10-a zi, a 15-a zi) pot fi dificil de respectat de către IMM-uri fără personal contabil/financiar dedicat, generând risc de raportare incompletă sau cu întârziere.</td><td>Diferențierea termenelor de raportare în funcție de mărimea entității (similar practicii UE pentru IMM-uri), cu un termen minim de 30 de zile calendaristice pentru întreprinderile mici, acolo unde</td></tr></table></td><td>S-a luat act.

BNS precizează că termenele prevăzute în PLS 2027 reprezintă termene de diseminare a statisticilor oficiale către utilizatori și nu termene de raportare a respondenților către BNS. Aceste termene de diseminare sunt stabilite în funcție de cerințele de raportare internațională, inclusiv cele aferente procesului de armonizare cu standardele și legislația UE în domeniul statisticii oficiale, precum și de necesitățile informaționale ale autorităților publice și ale societății.

Totodată, termenele de prezentare a chestionarelor statistice și a situațiilor financiare către BNS sunt, în general, similare sau mai extinse decât cele aplicabile unor raportări administrative (fiscale), iar pentru reducerea sarcinii informaționale asupra mediului de afaceri, în special asupra întreprinderilor micro și mici, acestea sunt excluse din cercetările statistice infraanuale (lunare, trimestriale) sau sunt incluse doar prin eșantionare: întreprinderile cu până la 3 salariati inclusiv nu sunt</td></tr>
</table>

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
		complexitate a indicatorilor o permite.	cuprinse în cercetările lunare și trimestriale, iar cele cu 4–19 salariați sunt cercetate prin eșantion.
	116.	**III. Propuneri cu caracter general** Publicarea, odată cu proiectul PLS, a unei anexe care să cuprindă, pentru fiecare cercetare nouă introdusă, numărul de respondenți estimat, timpul mediu de completare și cercetarea (existentă) al cărei volum a fost redus în compensare, pentru a permite verificarea obiectivului de sarcină neexcesivă asupra respondenților.	**Se acceptă parțial.** Numărul estimativ al respondenților este indicat pentru fiecare cercetare statistică inclusă în PLS 2027, inclusiv pentru cercetările noi. Totodată, timpul consumat pentru completarea chestionarului de către entitate este inclus în majoritatea chestionarelor statistice, fapt ce va da posibilitate de evaluat sarcina de răspuns asupra respondenților. În ceea ce privește estimarea timpului de completare și evaluare a sarcinii de răspuns asupra respondenților, BNS are planificate pentru perioada 2027–2028 activități privind dezvoltarea și implementarea unor metode și instrumente de evaluare a acestor indicatori. Rezultatele vor permite o evaluare mai obiectivă a sarcinii de răspuns și vor constitui un instrument suplimentar pentru optimizarea cercetărilor statistice și reducerea, în măsura posibilităților, a sarcinii asupra respondenților. În acest context, propunerea este luată în considerare în cadrul acțiunilor de modernizare și eficientizare a procesului statistic, urmând ca informațiile privind timpul de completare și sarcina de răspuns să fie integrate în procesul de planificare

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
			și evaluare a cercetărilor statistice pe măsura dezvoltării cadrului metodologic necesar.
	117.	Instituirea unui punct unic de raportare electronică (extinderea platformei e-raportare/MConnect) pentru toate cercetările din Secțiunea I adresate întreprinderilor, cu preluarea automată a datelor deja transmise altor autorități (Serviciul Fiscal de Stat, Serviciul Vamal, Agenția Servicii Publice) pentru indicatorii coincidenți.	**Se acceptă parțial.** BNS susține obiectivul de reducere a sarcinii de raportare și depune eforturi pentru extinderea raportării statistice prin platforma **raportare.gov.md**, care este deja utilizată pentru majoritatea cercetărilor statistice. MConnect este destinată schimbului de date între autoritățile și instituțiile publice la nivel de înregistrări individuale, și nu raportării statistice de către întreprinderi. Totodată, BNS utilizează deja MConnect pentru preluarea datelor individuale (conform necesității) din surse administrative precum Serviciul Fiscal de Stat, Serviciul Vamal, Agenția Servicii Publice și alte instituții, în scopul producerii statisticilor oficiale. Astfel, BNS urmărește reducerea raportărilor redundante prin extinderea raportării electronice și reutilizarea datelor administrative disponibile, însă utilizarea MConnect ca platformă unică de raportare statistică nu este oportună.
	118.	Consultarea prealabilă a CNPM și a altor asociații patronale de ramură cu privire la conținutul chestionarelor pentru cercetările noi (SCS, Ancheta integrată în agricultură, Indicele costului forței de muncă, Indicii de cost în construcții), înainte de aprobarea definitivă a formularelor statistice, pentru identificarea din timp a eventualelor suprapuneri cu raportările fiscale sau sectoriale existente.	**Se acceptă.** BNS susține consultarea organizațiilor patronale și a altor părți interesate în procesul de elaborare a formularelor statistice, în special în vederea identificării eventualelor suprapuneri cu informațiile deja furnizate în cadrul raportărilor fiscale sau sectoriale și a reducerii sarcinii de raportare.

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
			Propunerile părților interesate vor fi analizate în măsura în care acestea nu afectează respectarea cerințelor metodologice și asigurarea comparabilității datelor statistice.
	119.	Introducerea, în raportul anual de realizare a Programului prezentat Guvernului (pct. 3 din proiectul hotărârii), a unei secțiuni distincte privind evoluția sarcinii de raportare asupra mediului de afaceri, inclusiv numărul de plângeri/sesizări primite de la respondenți.	**Se acceptă parțial.** Raportul anual privind realizarea Programului lucrărilor statistice va fi completat cu informație disponibilă privind evoluția sarcinii asupra respondenților, care va fi extinsă pe măsura disponibilității noilor informații. Totodată, aspectele privind sarcina de raportare asupra respondenților, inclusiv dificultățile întâmpinate de aceștia și eventualele acțiuni de reducere a acesteia, vor fi propuse de BNS pentru a fi examinate în cadrul Consiliului Național de Statistică, în contextul examinării gradului de realizare și a rezultatelor implementării Programului anual și multianual de lucrări statistice.
	120.	**IV. Concluzie** CNPM susține obiectivele generale ale Programului de lucrări statistice pentru anul 2027, în special componenta de aliniere la standardele statistice europene, și solicită BNS să analizeze propunerile formulate la pct. II și III din prezentul aviz, în vederea diminuării efective a sarcinii de raportare asupra întreprinderilor, în special a celor mici și mijlocii, concomitent cu asigurarea calității și comparabilității statisticilor oficiale.	**S-a luat act.**

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Agenția de Mediu (nr.09/546/2026 din 14.08.2026)	121.	Agenția de Mediu susține aprobarea Programului și necesitatea asigurării continuității producerii statisticilor oficiale de mediu. Totodată, în urma examinării proiectului, insistă asupra ajustării unor prevederi aferente informațiilor atribuite Agenției de Mediu, întrucât acestea nu corespund posibilităților efective de furnizare a datelor de către instituție. În acest sens, în Partea 2 *„Lucrări executate, informații și date furnizate de către ministere, alte autorități ale administrației publice centrale și alte entități pentru elaborarea și/sau diseminarea statisticilor oficiale”*, la poziția *„Informația privind managementul deșeurilor, inclusiv deșeurile menajere”*, Agenția solicită ca mențiunea din coloana privind caracteristica datelor *„date agregate, acces la date individuale”* să fie substituită cu *„date agregate”*. Menționăm că datele privind managementul deșeurilor sunt colectate și gestionate prin Sistemul informațional automatizat „Managementul deșeurilor” (SIA „MD”), al cărui Concept a fost aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 682/2018. Conceptul stabilește cadrul de organizare, colectare, stocare, procesare și furnizare a informațiilor din SIA „MD”, inclusiv cerințele privind protecția informației și accesul la aceasta. Aceste prevederi trebuie coroborate cu regimul juridic aplicabil datelor individuale și informațiilor cu acces limitat. Prin urmare, Agenția de Mediu nu poate asigura, în cadrul Programului de lucrări statistice, accesul la datele individuale/primare raportate de entitățile obligate, ci furnizează date statistice agregate, rezultate din procesarea și validarea informațiilor colectate prin SIA „MD”. Această limitare este importantă inclusiv pentru respectarea cerințelor privind protecția și confidențialitatea datelor.	**Se acceptă parțial**. Potrivit art. 16 din Legea nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială, BNS are dreptul de acces la datele administrative necesare pentru producerea statisticilor oficiale, inclusiv la datele individuale, în condițiile și limitele stabilite de legislație. Prin urmare, accesul BNS la datele individuale/primare din sursele administrative constituie un instrument legal pentru evaluarea și asigurarea calității datelor primare necesare pentru producerea statisticilor oficiale și nu trebuie confundat cu diseminarea acestora. Respectarea cerințelor privind confidențialitatea și protecția datelor individuale este asigurată în cadrul utilizării datelor de către BNS, în conformitate cu prevederile Legii nr. 93/2017 și ale legislației aplicabile. Datele individuale accesate de producătorii de statistici oficiale sunt utilizate în scopuri statistice și sunt supuse regimului de protecție și confidențialitate prevăzut de legislație. În acest context, menținerea în Program a mențiunii „date agregate, acces la date individuale” este necesară pentru a reflecta posibilitatea legală și necesitatea statistică a accesului BNS la datele individuale din SIA „MD”, inclusiv în scopul verificării, validării, integrării și îmbunătățirii calității statisticilor oficiale de mediu. Faptul că Agenția de Mediu diseminează sau furnizează, în cadrul altor activități, date agregate nu exclude posibilitatea și necesitatea accesului

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
			BNS la date individuale în condițiile art. 16 din Legea nr. 93/2017.
	122.	Tot la poziția *„Informația privind managementul deșeurilor, inclusiv deșeurile menajere”*, se solicită eliminarea sintagmei *„surse de colectare”* din caracteristica privind nivelul de dezagregare, întrucât aceasta nu constituie o caracteristică a datelor statistice produse de Agenția de Mediu, precum și substituirea mențiunii *„format electronic (MConnect)”* cu *„format electronic Excel”*, acesta fiind formatul în care Agenția poate furniza în prezent informațiile respective. Agenția de Mediu subliniază că aceste observații nu reprezintă simple aspecte de redactare, ci țin de posibilitatea efectivă și legală a instituției de a furniza datele în forma prevăzută în Program. În forma actuală, Agenția nu poate confirma disponibilitatea de a furniza acces la date individuale și nici transmiterea datelor prin MConnect, motiv pentru care aceste prevederi nu pot fi asumate de instituție. În acest context, Agenția de Mediu insistă ca modificările menționate să fie operate în proiectul Programului de lucrări statistice pentru anul 2027 înainte de promovarea acestuia spre aprobare, astfel încât cerințele prevăzute în Program să corespundă atât cadrului normativ aplicabil, cât și posibilităților reale de producere și furnizare a datelor de către Agenție.	**Se acceptă.**

Director general
al Biroului Național de Statistică **Oleg CARA**

BIROUL NAȚIONAL DE STATISTICA
Serviciul managementul documentelor
IDNO 1006601000200
REPUBLICA MOLDOVA